

Belastingdienst

Belastingdienst, Postbus 58944, 1040 EE Amsterdam

[Port betaald]

Grote ondernemingen Kantoor Amsterdam

Kingsfordweg 1
1043 GN Amsterdam
Postbus 58944
1040 EE Amsterdam
www.belastingdienst.nl

Doorkiesnummer

06 - 11 64 68 08

E-mailadres

@belastingdienst.nl

Datum

14 oktober 2021

Team

Unit 2

Behandeld door

Onze referentie

Wob

Betreft: Uitspraak op bezwaar tegen Wob-beslissing

Geachte ,

U heeft op 13 juli 2021 bezwaar gemaakt tegen de beslissing van 11 juni 2021 op uw Wob-verzoek. Dat verzoek dateerde van 8 maart 2021 en betrof het beleid en de instructies m.b.t. het opleggen van voorlopige aanslagen vennootschapsbelasting. Middels deze brief doe ik uitspraak op uw bezwaarschrift.

Ontvankelijkheid

Uw bezwaarschrift is tijdig ingediend. Ook overigens is aan de formele eisen voldaan, zodat ik uw bezwaar ontvankelijk acht.

Horen

U heeft aangegeven mondeling een toelichting op uw bezwaar te willen geven. Het hoordossier met relevante stukken is op 24 september 2021 via Belastingdienst Filetransfer met u gedeeld.

Het hoorgesprek heeft op 27 september 2021 plaatsgevonden, op het Belastingkantoor te Enschede. Op 29 september 2021 heb ik u het verslag toegezonden en u tot 13 oktober 2021 de gelegenheid gegeven op het verslag te reageren.

U heeft bij brief van 8 oktober 2021 laten weten dat u van mening bent dat het verslag geen correcte weergave van het gesprek is en dat u van mening bent dat er geen adequate hoorzitting heeft plaatsgevonden. Ik deel uw conclusies op dat punt niet.

Inhoud van uw bezwaar

In uw bezwaar stelt u dat niet volledig is voldaan aan het Wob-verzoek. Daarbij wijst u er op dat alleen de laatste versie van het "Handboek Administratieve processen Vpb" is overgelegd en ten onrechte niet eerdere versies. Verder wijst u op een groot aantal in het genoemde Handboek vermelde documenten die ook geopenbaard zouden moeten worden. En tenslotte wijst u er op dat de door uw vennootschap(pen) ontvangen voorlopige aanslagen lijken te duiden op een gewijzigd beleid van de Belastingdienst m.b.t. het opleggen van die aanslagen.

Beoordeling van uw bezwaar

Ik heb beoordeeld of er meer documenten zijn die naar aanleiding van uw verzoek van 8 maart 2021 geopenbaard hadden moeten worden.

In uw verzoek heeft u gevraagd om documenten die zicht geven op hoe de Belastingdienst de afgelopen 10 jaar invulling geeft aan de mogelijkheid om voorlopige aanslagen vennootschapsbelasting op te leggen. Als enig document is bij beslissing van 11 juni 2021 het (volledige) Handboek Administratieve processen Vpb" (versie februari 2021) geopenbaard. Ik deel uw mening dat ten onrechte eerdere versies van dit Handboek niet zijn overgelegd. Mij is gebleken dat er zestien eerdere versies bewaard zijn gebleven, vanaf januari 2015. Omdat het Handboek alleen in Hoofdstuk 4 het proces van voorlopige aanslagregeling behandelt, zie ik geen aanleiding de complete versies van de eerdere handboeken over te leggen. Dat gaat de reikwijdte van uw verzoek te buiten.

Ten overvloede merk ik op dat het ook uit praktische overwegingen ongewenst zijn, nu elk handboek ruim 100 pagina's beslaat. Middels deze uitspraak openbaar ik daarom uit alle eerdere versies van het Handboek alleen het hoofdstuk dat het proces m.b.t. de voorlopige aanslagen beschrijft. (bijlage 1)

In uw bezwaar noemt u een groot aantal documenten waar in het Handboek naar wordt verwezen. U meent dat al deze stukken ook geopenbaard hadden behoren te worden. Documenten waarnaar in andere hoofdstukken wordt verwezen dan het hoofdstuk waarin de voorlopige aanslagregeling wordt besproken behoeften naar aanleiding van uw verzoek niet geopenbaard te worden, omdat ze buiten de reikwijdte van uw verzoek vielen. Ook bij bezwaar zal ik die niet openbaren.

U noemt twee documenten waar in het hoofdstuk van de voorlopige aanslagregeling naar wordt verwezen: de curatoreninstructie en de Handreiking code-overwegingen Vpb. De curatoreninstructie zal ik middels dit bezwaar alsnog openbaren (bijlage 2). De Handreiking code-overwegingen Vpb heeft geen betrekking op het opleggen van voorlopige aanslagen. De handreiking geeft codes voor het doorvoeren van verminderingen van verschillende soorten aanslagen in verschillen situaties. De codes spelen geen rol bij het opleggen van aanslagen, zodat ze buiten de reikwijdte van uw verzoek vallen.

Bij verder onderzoek is nog het Functioneel ontwerp VA-regeling (AVAR) aangetroffen. Dat document (inclusief de beschikbare eerdere versies daarvan) openbaar ik middels deze uitspraak. (Bijlage 3) Daarbij heb ik namen van medewerkers onleesbaar gemaakt, onder verwijzing naar artikel 10, tweede lid, onderdeel e van de Wob. Het belang van de privacy van deze medewerkers weegt zwaarder dan het belang van openbaarmaking.

Overige beleidsdocumenten

Tijdens het hoorgesprek heeft u uw verwondering uitgesproken over de afwezigheid van documenten waarin het beleid met betrekking tot de wijze van opleggen van voorlopige aanslagen vennootschapsbelasting is vastgelegd. Bij gelegenheid van deze uitspraak wil ik u nog wijzen op artikel 13 van de Algemene wet inzake rijksbelastingen en aanvullend op artikel 23 van de Uitvoeringsregeling Algemene wet inzake rijksbelastingen 1994. Daarin is het beleid geformaliseerd.

Beslissing

Ik verklaar uw bezwaar gegrond. Ik kom gedeeltelijk aan uw bezwaren tegemoet.

Grote ondernemingen
Kantoor Amsterdam

Datum
14 oktober 2021

Onze referentie
Wob

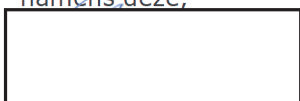
Hoogachtend,

De staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

namens deze,

De directeur van Belastingen GO,

namens deze,

Rechtsmiddel

Tegen deze uitspraak op uw bezwaarschrift kunt u binnen zes weken na dagtekening van deze beslissing beroep instellen bij de Rechtbank Overijssel, sector bestuursrecht, Postbus 10067, 8000 GB Zwolle.

Het beroepschrift moet door de indiener zijn ondertekend en bevat tenminste uw naam en adres, de dagtekening, een omschrijving van het besluit waartegen het beroep is gericht en de gronden waarop het beroep rust.

Belastingdienst

Bijlage 1

Handboek Administratie Proces VPB

Versie januari 2015

Colofon

Deze handleiding is
een uitgave van

Informatiemanagement
Belastingen (IMB)/
Aanslag

5 Voorlopige aanslagregeling

Voorafgaand aan een definitieve aanslag vennootschapsbelasting wordt, bijna altijd een voorlopige aanslag vennootschapsbelasting opgelegd. Per boekingstijdvak kunnen maximaal vijf voorlopige aanslagen worden opgelegd (00 t/m 04, waarbij aanslagnummer 04 gereserveerd is voor het aanbieden van de aangifte). Het aanslagnummer van een voorlopige aanslag is als volgt opgebouwd: fiscaal nummer aangevuld met bijvoorbeeld V.10.0112:

Aanvulling	Omschrijving
V	Middel VPB
1	Belastingjaar (2011)
0	Soort aanslag. In dit geval de eerste voorlopige aanslag (deze nummering kan doorlopen t/m 4)
0112	Loop en duur van het boekjaar (begint met januari en duurt twaalf maanden)

De eerste voorlopige aanslag die opgelegd kan worden is de zogenaamde AVAR-aanslag. (AVAR = Automatische voorlopige aanslagregeling) Deze wordt automatisch opgelegd in de eerste maand van het boekingstijdvak. De gegevens zijn ontleend aan de elementen van de afgelopen twee boekingstijdvakken (of als niet aanwezig, alleen van het voorgaande boekingstijdvak). Wanneer er nog te verrekenen verliezen open staan wordt er geen AVAR opgelegd maar wordt deze op lijstwerk gesignaleerd en moet dit door het kantoor worden beoordeeld. Er moet altijd een VA-opdracht worden ingetoetst, ook wanneer deze onder de AVAR aanslaggrens komt of wanneer het belastbaar bedrag op nihil uitkomt door verliesverrekening.

De aanslag wordt bepaald door het gemiddelde van de laatst bekende elementen van de afgelopen twee boekingstijdvakken vermenigvuldigd met een per jaar vastgestelde ophoogfactor (deze kan ook op "nul" vastgesteld worden). Als één van de elementen van de afgelopen boekingstijdvakken negatief is, telt deze niet mee. De aanslag wordt dan vastgesteld gelijk aan de elementen van het positieve boekingstijdvak.

Als het bedrag aan te betalen belasting minder is dan € 2.500 (t/m boekjaar 2013) of minder dan € 101 (vanaf boekjaar 2014), wordt geen AVAR-aanslag verstuurd maar wordt deze als fictieve VA in de database opgeslagen. De dagtekening van een AVAR-aanslag is de laatste dag van de eerste maand van het boekjaar, met uitzondering van zon- of feestdagen.

De volgende bronnen kunnen aanleiding zijn om een voorlopige of nadere voorlopige aanslag op te leggen of te verminderen:

- indiening van een (elektronisch(e)) schatting/verzoek (verminderen) voorlopige aanslag;
- het ingediende aangiftebiljet (via Poort of ABS);

- verzoek fiscale eenheid;
- faillissement;
- verzoek heffingsmedewerker;
- lijstwerk (lijst afkeuringen omgebouwde verminderingen schattingen);
- boekjaariwijzigingen;
- ontvoeging uit fiscale eenheid.

Bedraagt de te betalen belasting minder dan € 250 (t/m boekjaar 2013), dan wordt geen voorlopige aanslag verstuurd (GVA). Vanaf het boekjaar 2014 wordt de grens verlaagt naar 0 euro. De grens van een negatieve voorlopige aanslag of voorlopige teruggaaf gaat van € 200 naar 0 euro.

Voor voorlopige aanslagen is in hoofdstuk 17 een procesplaat beschikbaar. Klik op deze regel voor de procesplaat. U kunt via de bladwijzer weer terug naar dit hoofdstuk.

Let op!

Daar waarin de procesplaat "HT MKB" staat vermeld, wordt de relatiebeheerder bedoeld.

5.1 Schattingen/VA-Opgaaf

In 1997 is de schattingsprocedure van kracht geworden. Hierbij worden schattingsformulieren verzonden naar belastingplichtigen die voor het lopende en/of het voorgaande boekingsstijdvak belastingplichtig zijn.

Vanaf boekingsstijdvak 2010 kan de belastingplichtige zelf een VA-opgaaf indienen. Dit kunnen zij doen door via het persoonlijk domein een formulier in te vullen op de website van de belastingdienst. Ook kan er gebruik worden gemaakt van commerciële software.

Er is een situatie waarbij de belastingplichtige door de belastingdienst wordt uitgenodigd een VA-opgaaf te doen:

- Slechte schatters
Als een aangifte binnenkomt en de op te leggen VA is €5.000 en 30% hoger is dan de voorgaande VA's in dat tijdvak dan komt de belastingplichtige mogelijk in aanmerking voor het doen van een VA opgaaf voor het jaar daarop. Van belang is dat deze post in de twee jaar daarvoor ook minimaal één maal slechte schatter was en voor het jaar van VA-opgaaf nog geen VA of VVA aanwezig is (niet zijnde de AVAR). In dat geval wordt een VA-mailing verzonden en wordt automatisch rubriek Gepl. Binnenkomst VA Opgaaf in het boekingsstijdvak gevuld.

5.1.1 Schattings scherm

Tot en met het boekingsstijdvak 2011 wordt in het scherm "Schatting administratie raadplegen" bijgehouden voor welke boekingsstijdvakken een schattingsformulier/VA-mailing is verzonden. In het "Schattingenscherf" verschijnen maximaal twee schattingsrecords. Als er meer dan twee schattingsrecords aanwezig zijn, dan kunt u met F7 terugbladeren en met F8 vooruitbladeren. U bladert dan twee schattingsrecords terug of vooruit.

Op het scherm verschijnen de meest recente jaren. Per boekingsstijdvak wordt geregistreerd dat een schattingsformulier is geselecteerd en aangemaakt. Ook is aangegeven voor welke datum het schattingsformulier moet zijn ingeleverd. Verder wordt met een indicator aangegeven welk soort VA-mailing is verzonden.

- 1 = Slechte schatter;
- 2 = Schatting akkoord;
- 3 = Fictief (bijv. spontaan binnengekomen VA opgaaf);
- 4 = Starter.

Voor een schattingsformulier geldt een inlevertermijn van tenminste één volle maand. De ingediende formulieren worden in het schattingsscherm vertoetst/elektronisch verwerkt.

5.1.2 VA-Opgaaf scherm

Met ingang van VA 2012 wordt de VA-opgaaf onder het boekingsstijdvak opgeslagen. Er zijn rubrieken toegevoegd die alleen worden getoond als iets is gevuld. Het betreft de volgende rubrieken:

- Gepl. Binnenkomst VA-Opgaaf;
- Soort VA-Opgaaf;
- Binnenkomst VA-Opgaaf;
- Uiterste datum na herinn.

In de rubriek Soort VA-Opgaaf kunnen de volgende waarden voorkomen:

- 1 = Slechte schatter;
- 3 = Starter (m.i.v. boekingsstijdvak 2014 wordt de waarde 3 niet meer opgenomen).

Er wordt een herinnering verzonden als een schattingsformulier/VA-opgaaf niet is ingezonden.

Als niet wordt voldaan aan de herinnering dan moet u een VA naar een geschat bedrag opleggen.

5.1.3 VA-Opgaaf verwerken

De gegevens met betrekking tot de VA-opgaaf worden elektronisch verwerkt in het scherm "Va-Opgaaf". Als er verder geen redenen zijn tot afkeuring dan wordt de voorlopige aanslag automatisch aangepast. Is het belastingbedrag lager dan de eerder opgelegde voorlopige aanslag(en) dan wordt in de weekverwerking de aanslag verminderd. De geweigerde verminderingen wordenesignaleerd op de lijst V44094. Papieren (spontane) opgaven worden niet geaccepteerd. De belanghebbende wordt telefonisch op de hoogte gesteld met het verzoek de opgaaf elektronisch in te dienen.

5.1.4 Dubbele inlevering schattingen

Er wordt gecontroleerd of er voor het aangeleverde MODELJAAR al een schatting aanwezig is. Als dat zo is, dan worden de gegevens vergeleken met de aangeleverde schatting. Zijn er geen verschillen met de schatting in de base, dan wordt dit gemeld, maar deze worden niet verwerkt. Zijn er wel verschillen met de schatting op de base, dan wordt eerst nog gecontroleerd of er een bijbehorende opdracht onderweg is. Zo ja, dan wordt deze schatting afgekeurd en wordt de inhoud gemeld op het verwerkingsverslag. Zo nee, dan wordt deze

nieuwe schatting naast de oude aangebracht en wordt deze op normale wijze verwerkt tot VA of VVA.

5.2 Ingediende aangifte

De ingediende aangifte die is verwerkt zoals beschreven in hoofdstuk *Aangifteverwerking*, dient als bron om te bepalen of er wel of geen (nadere) voorlopige aanslag moet worden opgelegd of verminderd. Het geautomatiseerde systeem brengt, na intoetsen/inlezen van het aangiftebiljet, de voorlopige aanslag(en) in overeenstemming met de gegevens vermeld in het aangiftebiljet (ook hierbij geldt t/m boekjaar 2013 de € 250-aanslaggrens).

Op het lijstwerk van het programma V47094 (hoge aanslagen/verminderingen) worden, afhankelijk van de ingebrachte limiet, de aanslagen en verminderingen naar aanleiding van de ingediende aangiftebiljetten gekenmerkt met een "*".

5.3 Verzoek fiscale eenheid

Als aan de voorwaarden van een verzoek fiscale eenheid (artikel 15 wet VPB) is voldaan, wordt de beschikking fiscale eenheid verzonden. Hierna word(t)en de voorlopige aanslag(en) vernietigd die over perioden na het verenigingstijdstip zijn opgelegd. De elementen van die voorlopige aanslag(en) worden dan bij de elementen van de moedermaatschappij geteld, zodat er dan een nieuwe (nadere) voorlopige aanslag kan worden opgelegd. Dit is echter niet van toepassing wanneer de moedermaatschappij een VA-opgaaf of een aangiftebiljet heeft ingeleverd.

5.4 Faillissement

Bij een faillissement van een BV, NV et cetera. kan de heffingsmedewerker besluiten om een voorlopige aanslag op te leggen. Om te voorkomen dat het systeem de voorlopige aanslag, opgelegd in opdracht van de heffingsmedewerker, vermindert, wordt in het boekingstijdvak de indicator handhaaf VA (J/N) op "J" gezet. Op de verwerkingslijst volgt dan een signalering dat de indicator Handhaaf VA (J/N) met "J" gevuld is.

Een verzoek om vermindering (ingediend door de curator) van een BV die in staat van faillissement verkeert, zal de heffingsmedewerker moeten beoordelen.

De voorlopige aanslag zal alleen verminderd worden overeenkomstig de ingediende en ingetoetste/ingelezen aangifte.

Als het faillissement wordt opgeheven wegens gebrek aan baten dan moet het boekingstijdvak, waarbinnen de opheffingsdatum valt, worden afgevoerd door de rubriek Ten onrechte verzonden op J te zetten. Een eventuele voorlopige aanslag wordt vernietigd. Een nieuw boekingstijdvak wordt aangemaakt tot aan de datum van opheffing.

5.5 Boekjaarwijziging

Als een rechtspersoon via een notariële akte haar boekjaar heeft gewijzigd, zal de administratie de al opgelegde voorlopige aanslag(en) van een bepaald boekingstijdvak moeten vernietigen en bij het nieuwe boekingstijdvak moeten opleggen.

5.6 Administratieve verwerking van voorlopige aanslagen opleggen en verminderen

Als een voorlopige aanslag tot een te laag of te hoog bedrag is vastgesteld, kan de belastingplichtige of zijn belastingconsulent een verzoek tot aanpassing van een voorlopige aanslag doen. Dit verzoek wordt automatisch verwerkt.

Ook kan een heffingsmedewerker een (ambtshalve) voorlopige aanslag op laten leggen wanneer er geen VA verzoek is gedaan. Deze posten worden gesignaleerd op de lijst V53038. Op deze lijst dient een aantekening te worden gemaakt van het op te leggen bedrag voorzien van naam en paraaf van de beoordelaar.

Verzoeken die handmatig worden verwerkt worden in deze paragraaf besproken.

5.6.1 Voorlopige aanslagen opleggen

Met het aanslagmenu wordt een aanslagopdracht met code "01" of "10" aangemaakt. Ook kan voor bepaalde op te leggen aanslagen code "02" (ambtshalve voorlopige aanslag) worden gebruikt. Dit heeft tot gevolg dat op het aanslagbiljet "Ambtshalve" wordt afgedrukt. Ook in het resultatenschermbild wordt dit zichtbaar gemaakt.

In VPB kunt u ook een voorlopige aanslag vanuit het boekingstijdvak opleggen.

Als intoetsdocument wordt het formulier VPB 55 of het ingediende schattingsformulier/aangiftebiljet gebruikt.

5.6.2 Voorlopige aanslagen verminderen

Voor verminderingen op grond van een afgekeurde automatische verzoek die alsnog wordt verwerkt of verminderingen op grond van de aangifte wordt geen bezwaarschermbild aangemaakt. Voor verminderingen van voorlopige aanslagen van 2012 en jonger die middels een aanslagopdracht worden verwerkt met code overweging 016 (fiscale eenheid, boekjaarwijziging of ontbinding) wordt ook geen bezwaarschermbild aangemaakt. Voor verminderingen naar aanleiding van bezwaren tegen afwijkingsbeschikkingen worden wel bezwaarschermen aangemaakt.

Als intoetsdocument wordt in deze gevallen het formulier VPB 55 gebruikt. Als over enig jaar een verzoek tot vermindering van een voorlopige aanslag wordt ontvangen dat betrekking heeft op een boekingstijdvak met meerdere voorlopige aanslagen, wordt maar één VPB 55 opgemaakt. In de rubriek Aanslagnummer wordt dan het laatste aanslagnummer vermeld.

In de rubriek code overweging wordt 010 gevuld indien de vermindering naar aanleiding van een verzoek is of code overweging 012 indien de vermindering naar aanleiding van de binnengekomen aangifte is. In de rubriek code overweging wordt 016 gevuld indien de vermindering het gevolg is van een fiscale eenheid, boekjaarwijziging of ontbinding. In deze gevallen hoeft er geen bezwaarschermbild te worden aangemaakt. Met het aanslagmenu wordt een aanslagopdracht met code "10" of "11" aangemaakt. Ook kan code "07" (negatieve voorlopige aanslag) worden gebruikt voor het teruggeven van de voorheffing. Wanneer er in dit geval reeds een positieve aanslag aanwezig is dan wordt deze eerst

verminderd tot nihil en daarna met code "07" verwerkt tot een negatieve aanslag.

Geweigerde automatische verminderingen worden door de administratie afgedaan in de volgende situaties:

- De aandachtscategorie in Belastingplichtige deel 2 is gevuld met "D" of "E".
- De rubriek Handhaaf VA (J/N) in het boekingsstijdvak is gevuld met "J".

In de volgende situaties worden de geweigerde automatische verminderingen door ITO afgedaan:

- Er is een afwijkende motivering.
- Er wordt bezwaar gemaakt tegen de heffingsrente.

5.6.3 VOW posten

Als een voorlopige aanslag verminderd moet worden van een VOW post waar geen actueel adres van bekend is dan moet u deze met een penpost verminderen (zie *Curatoreninstructie* op de site ICT gebruikersondersteuning)

Aangezien er geen actueel adres bekend is wordt hier echter geen beschikking naar de klant verzonden.

5.7 Bezwaar voorlopige aanslag

Met ingang van belastingjaar 2012 geldt dat er geen bezwaar meer kan worden gemaakt tegen een voorlopige aanslag. Er is wel bezwaar mogelijk als een verzoek geheel of gedeeltelijk wordt gehandhaafd en er een afwijkingsbeschikking is verstuurd. Er wordt uitstel van betaling verleend als de belastingplichtige hier expliciet om verzoekt.

Mocht er desondanks toch een bezwaar tegen een voorlopige aanslag 2012 op papier binnenkomen dan wordt deze niet in GBV geboekt en wordt de belanghebbende telefonisch benaderd met het verzoek elektronisch een VA-opgaaf te doen. De vier rubrieken die zijn toegevoegd aan het boekingsstijdvak (zie 5.1.1.) worden niet getoond wanneer er geen uitnodiging voor een VA-opgaaf is verzonden en kunnen dan ook niet worden gevuld.

Het ingediende bezwaarschrift tegen een afwijkingsbeschikking moet aan bepaalde eisen voldoen. De belangrijkste eisen zijn:

1. De bezwaartermijn eindigt op de datum van dagtekening van de definitieve aanslag. Er moet vermeld zijn tegen welke aanslag of beschikking bezwaar wordt gemaakt (middel en jaar).
2. Het bezwaarschrift moet bij de bevoegde inspecteur worden ingediend. Overigens is het kantoor dat niet bevoegd blijkt te zijn op grond van de Algemene Wet Bestuursrecht verplicht het bezwaarschrift door te sturen aan het bevoegde kantoor. De datum van ontvangst door het niet bevoegde kantoor geldt als datum dat het bezwaarschrift bij de Belastingdienst is ontvangen. Het niet bevoegde kantoor vermeldt deze datum dus op het bezwaarschrift. De afzender van het stuk wordt geïnformeerd over de doorzending.
3. Het bezwaarschrift kan schriftelijk of elektronisch (zie Hoofdstuk 8) worden ingediend en moet naam en adres van de indiener

bevatten en gedagtekend en ondertekend zijn. Een bezwaarschrift mag niet per fax worden ingediend.

4. Het bezwaarschrift moet gemotiveerd zijn. Als een bezwaarschrift onvoldoende gemotiveerd is, is er sprake van ontbrekende wettelijke vormvereisten. Als in het bezwaarschrift is vermeld dat de motivering volgt nadat in een soortgelijke zaak (door de Rechter) is beslist, kan het bezwaarschrift als voldoende gemotiveerd worden aangemerkt.

Voor herziening voorlopige aanslagen is in hoofdstuk 17 een procesplaat beschikbaar. Klik op deze regel voor de procesplaat. U kunt via de bladwijzer weer terug naar dit hoofdstuk.

Let op!

Daar waar in de procesplaat "HT MKB" staat vermeld, wordt de relatiebeheerder bedoeld.

5.7.1

Boekingstijdvakken waarin "TOV" moet worden geplaatst

In de hoofdstukken Bestandswerkzaamheden en Fiscale eenheden is beschreven, dat voor een boekingstijdvak dat niet meer moet blijven bestaan, de indicator "TOV" (ten onrechte verzonden) gevuld moet worden.

Voordat het boekingstijdvak TOV wordt gemaakt, moet eerst de voorlopige aanslag worden vernietigd.

Indiening van het aangiftebiljet

Voor de verwerking van ingetoetste/ingelezen aangiftebiljetten wordt verwezen naar het hoofdstuk *Aangifteverwerking*.

5.8

Code-overwegingen

Zie de *Handreiking code-overwegingen VPB* op de site ICT Gebruikersondersteuning voor een beschrijving van de code-overwegingen en de bijbehorende teksten.

5.9

Fictieve voorlopige aanslag (GVA)

Fictieve voorlopige aanslagen zijn die aanslagen die zich bevinden onder de € 250 t/m boekjaar 2013. Voor AVAR-aanslagen t/m boekjaar 2013 € 2.500 en vanaf boekjaar 2014 € 101. Alle fictieve aanslagen zijn in VPB zichtbaar.

De fictieve voorlopige aanslagen onderscheiden zich van de normale voorlopige aanslagen door het subnummer. Voor de fictieve is dit 1 t/m 8, voor de echte een 9.

Belastingdienst

Handboek Administratief proces VPB

Augustus 2015

Colofon

Directie Informatiemanagement Belastingen (IMB) - Aanslagbelastingen

Team Toetsen, Testen en Invoeren

5 Voorlopige aanslagregeling

Voorafgaand aan een definitieve aanslag vennootschapsbelasting wordt, bijna altijd een voorlopige aanslag vennootschapsbelasting opgelegd. Per boekingsstijdvak kunnen maximaal vijf voorlopige aanslagen worden opgelegd (00 t/m 04, waarbij aanslagnummer 04 gereserveerd is voor het aanbieden van de aangifte). Het aanslagnummer van een voorlopige aanslag is als volgt opgebouwd: fiscaal nummer aangevuld met bijvoorbeeld V.10.0112:

Aanvulling	Omschrijving
V	Middel VPB
1	Belastingjaar (2011)
0	Soort aanslag. Hier is het de eerste voorlopige aanslag (gaat t/m 4)
0112	Loop en duur van het boekjaar (begint met januari en duurt twaalf maanden)

De eerste voorlopige aanslag die opgelegd kan worden is de zogenaamde AVAR-aanslag. (AVAR = Automatische voorlopige aanslagregeling) Deze wordt automatisch opgelegd in de eerste maand van het boekingsstijdvak. De gegevens zijn ontleend aan de elementen van de afgelopen twee boekingsstijdvakken (of als niet aanwezig, alleen van het voorgaande boekingsstijdvak). Wanneer er nog te verrekenen verliezen open staan wordt er geen AVAR opgelegd maar wordt deze op lijstwerk gesignaleerd en moet dit door het kantoor worden beoordeeld. Er moet altijd een VA-opdracht worden ingetoetst, ook wanneer deze onder de AVAR aanslaggrens komt of wanneer het belastbaar bedrag op nihil uitkomt door verliesverrekening.

De aanslag wordt bepaald door het gemiddelde van de laatst bekende elementen van de afgelopen twee boekingsstijdvakken vermenigvuldigd met een per jaar vastgestelde ophoogfactor (deze kan ook op "nul" vastgesteld worden). Als één van de elementen van de afgelopen boekingsstijdvakken negatief is, telt deze niet mee. De aanslag wordt dan vastgesteld gelijk aan de elementen van het positieve boekingsstijdvak.

Als het bedrag aan te betalen belasting minder is dan € 2.500 (t/m boekjaar 2013) of minder dan € 101 (vanaf boekjaar 2014), wordt geen AVAR-aanslag verstuurd maar wordt deze als fictieve VA in de database opgeslagen. De dagtekening van een AVAR-aanslag is de laatste dag van de eerste maand van het boekjaar, met uitzondering van zon- of feestdagen.

De volgende bronnen kunnen aanleiding zijn om een voorlopige of nadere voorlopige aanslag op te leggen of te verminderen:

- indiening van een (elektronisch(e)) schatting/verzoek (verminderen) voorlopige aanslag
- het ingediende aangiftebiljet (via Poort of ABS)
- verzoek fiscale eenheid
- faillissement
- verzoek heffingsmedewerker
- lijstwerk (lijst afkeuringen omgebouwde verminderingen schattingen)
- boekjaarwijzigingen
- ontvoeging uit fiscale eenheid

Bedraagt de te betalen belasting minder dan € 250 (t/m boekjaar 2013), dan wordt geen voorlopige aanslag verstuurd (GVA). Vanaf het boekjaar 2014 wordt

de grens verlaagd naar 0 euro. De grens van een negatieve voorlopige aanslag of voorlopige teruggaaf gaat van € 200 naar 0 euro.

5.1 **Schattingen/VA-Opgaaf**

In 1997 is de schattingsprocedure van kracht geworden. Hierbij worden schattingsformulieren verzonden naar belastingplichtigen die voor het lopende en/of het voorgaande boekingsstijdvak belastingplichtig zijn.

Vanaf boekingsstijdvak 2010 kan de belastingplichtige zelf een VA-opgaaf indienen. Dit kunnen zij doen door via het persoonlijk domein een formulier in te vullen op de website van de belastingdienst. Ook kan er gebruik worden gemaakt van commerciële software.

Er is een situatie waarbij de belastingplichtige door de belastingdienst wordt uitgenodigd een VA-opgaaf te doen:

- Slechte schatters
Als een aangifte binnenkomt en de op te leggen VA is €5.000 en 30% hoger is dan de voorgaande VA's in dat tijdvak dan komt de belastingplichtige mogelijk in aanmerking voor het doen van een VA opgaaf voor het jaar daarop. Van belang is dat deze post in de twee jaar daarvoor ook minimaal één maal slechte schatter was en voor het jaar van VA-opgaaf nog geen VA of VVA aanwezig is (niet zijnde de AVAR). In dat geval wordt een VA-mailing verzonden en wordt automatisch rubriek Gepl. Binnenkomst VA Opgaaf in het boekingsstijdvak gevuld.

5.1.1 **Schattingsscherm**

Tot en met het boekingsstijdvak 2011 wordt in het scherm "Schatting administratie raadplegen" bijgehouden voor welke boekingsstijdvakken een schattingsformulier/VA-mailing is verzonden. In het "Schattingsscherm" verschijnen maximaal twee schattingsrecords. Als er meer dan twee schattingsrecords aanwezig zijn, dan kunt u met F7 terugbladeren en met F8 vooruit bladeren. U bladert dan twee schattingsrecords terug of vooruit.

Op het scherm verschijnen de meest recente jaren. Per boekingsstijdvak wordt geregistreerd dat een schattingsformulier is geselecteerd en aangemaakt. Ook is aangegeven voor welke datum het schattings-formulier moet zijn ingeleverd. Verder wordt met een indicator aangegeven welk soort VA-mailing is verzonden.

- 1 = Slechte schatter
- 2 = Schatting akkoord
- 3 = Fictief (bijv. spontaan binnengekomen VA opgaaf)
- 4 = Starter

Voor een schattingsformulier geldt een inlevertermijn van tenminste één volle maand. De ingediende formulieren worden in het schattingsscherm vertoetst/elektronisch verwerkt.

5.1.2 **VA-Opgaaf scherm**

Met ingang van VA 2012 wordt de VA-opgaaf onder het boekingsstijdvak opgeslagen. Er zijn rubrieken toegevoegd die alleen worden getoond als iets is gevuld. Het betreft de volgende rubrieken:

- Gepl. Binnenkomst VA-Opgaaf
- Soort VA-Opgaaf
- Binnenkomst VA-Opgaaf
- Uiterste datum na herinn

In de rubriek Soort VA-Opgaaf kunnen de volgende waarden voorkomen:

1 = Slechte schatter

3 = Starter (m.i.v. boekingsstijdvak 2014 wordt de waarde 3 niet meer opgenomen)

Er wordt een herinnering verzonden als een schattingsformulier/VA-opgaaf niet is ingezonden. Als niet wordt voldaan aan de herinnering dan moet u een VA naar een geschat bedrag opleggen.

5.1.3 VA-Opgaaf verwerken

De gegevens met betrekking tot de VA-opgaaf worden elektronisch verwerkt in het scherm "Va-Opgaaf". Als er verder geen redenen zijn tot afkeuring dan wordt de voorlopige aanslag automatisch aangepast. Is het belastingbedrag lager dan de eerder opgelegde voorlopige aanslag(en) dan wordt in de weekverwerking de aanslag verminderd. De geweigerde verminderingen wordenesignaleerd op de lijst V44094.

Papieren (spontane) opgaven worden niet geaccepteerd. De belanghebbende wordt telefonisch op de hoogte gesteld met het verzoek de opgaaf elektronisch in te dienen.

5.1.4 Dubbele inlevering schattingen

Er wordt gecontroleerd of er voor het aangeleverde MODELJAAR al een schatting aanwezig is. Als dat zo is, dan worden de gegevens vergeleken met de aangeleverde schatting. Zijn er geen verschillen met de schatting in de base, dan wordt dit gemeld, maar deze worden niet verwerkt. Zijn er wel verschillen met de schatting op de base, dan wordt eerst nog gecontroleerd of er een bijbehorende opdracht onderweg is. Zo ja, dan wordt deze schatting afgekeurd en wordt de inhoud gemeld op het verwerkingsverslag. Zo nee, dan wordt deze nieuwe schatting naast de oude aangebracht en wordt deze op normale wijze verwerkt tot VA of VVA.

5.2 Ingediende aangifte

De ingediende aangifte die is verwerkt zoals beschreven in hoofdstuk *Aangifteverwerking*, dient als bron om te bepalen of er wel of geen (nadere) voorlopige aanslag moet worden opgelegd of verminderd. Het geautomatiseerde systeem probeert direct een definitieve aanslag op te leggen (VDA), lukt dat niet binnen een week dan wordt er via de by-pass een voorlopige aanslag verwerkt met de aangiftegegevens van Poort (AGP) (ook hierbij geldt t/m boekjaar 2013 de € 250-aanslaggrens). Als er direct een definitieve aanslag wordt opgelegd dan worden de AGP gegevens verwijderd.

Kantoormedewerkers kunnen AGP's inzien en onder bepaalde omstandigheden ook opvoeren of verwijderen. Bijvoorbeeld als de aanlevering van Poort wordt afgekeurd of bij afkeuring van een aanslagopdracht.

Op het lijstwerk van het programma V47094 (hoge aanslagen/verminderingen) worden, afhankelijk van de ingebrachte limiet, de aanslagen en verminderingen naar aanleiding van de ingediende aangiftebiljetten gekenmerkt met een "*".

5.3 Verzoek fiscale eenheid

Als aan de voorwaarden van een verzoek fiscale eenheid (artikel 15 wet VPB) is voldaan, wordt de beschikking fiscale eenheid verzonden. Hierna word(t)en de voorlopige aanslag(en) vernietigd die over perioden na het verenigingstijdstip zijn opgelegd. De elementen van die voorlopige aanslag(en) worden dan bij de elementen van de moedermaatschappij geteld, zodat er dan een nieuwe (nadere) voorlopige aanslag kan worden opgelegd. Dit is echter niet van toepassing wanneer de moedermaatschappij een VA-opgaaf of een aangiftebiljet heeft ingeleverd.

5.4 Faillissement

Bij een faillissement van een BV, NV et cetera. kan de heffingsmedewerker besluiten om een voorlopige aanslag op te leggen. Om te voorkomen dat het systeem de voorlopige aanslag, opgelegd in opdracht van de heffingsmedewerker, vermindert, wordt in het boekingsstijdvak de indicator handhaaf VA (J/N) op "J" gezet. Op de verwerkingslijst volgt dan een signalering dat de indicator Handhaaf VA (J/N) met "J" gevuld is.

Een verzoek om vermindering (ingediend door de curator) van een BV die in staat van faillissement verkeert, zal de heffingsmedewerker moeten beoordelen. De voorlopige aanslag zal alleen verminderd worden in overeenstemming met de ingediende en ingetoetste/ingelezen aangifte.

Als het faillissement wordt opgeheven wegens gebrek aan baten dan moet het boekingsstijdvak, waarbinnen de opheffingsdatum valt, worden afgevoerd door de rubriek Ten onrechte verzonden op J te zetten. Een eventuele voorlopige aanslag wordt vernietigd. Een nieuw boekingsstijdvak wordt aangemaakt tot aan de datum van opheffing.

5.5 Boekjaarwijziging

Als een rechtspersoon via een notariële akte haar boekjaar heeft gewijzigd, zal de administratie de al opgelegde voorlopige aanslag(en) van een bepaald boekingsstijdvak moeten vernietigen en bij het nieuwe boekingsstijdvak moeten opleggen.

5.6 Administratieve verwerking van voorlopige aanslagen opleggen en verminderen

Als een voorlopige aanslag tot een te laag of te hoog bedrag is vastgesteld, kan de belastingplichtige of zijn belastingconsulent een verzoek tot aanpassing van een voorlopige aanslag doen. Dit verzoek wordt automatisch verwerkt.

Ook kan een heffingsmedewerker een (ambtshalve) voorlopige aanslag op laten leggen wanneer er geen VA verzoek is gedaan. Deze posten wordenesignaleerd op de lijst V53038. Op deze lijst dient een aantekening te worden gemaakt van het op te leggen bedrag voorzien van naam en paraaf van de beoordelaar.

Verzoeken die handmatig worden verwerkt worden in deze paragraaf besproken.

5.6.1 Voorlopige aanslagen opleggen

Met het aanslagmenu wordt een aanslagopdracht met code "01" of "10" aangemaakt. Ook kan voor bepaalde op te leggen aanslagen code "02" (ambtshalve voorlopige aanslag) worden gebruikt. Dit heeft tot gevolg dat op het aanslagbiljet "Ambtshalve" wordt afgedrukt. Ook in het resultatenschermbordt dit zichtbaar gemaakt.

In VPB kunt u ook een voorlopige aanslag vanuit het boekingsstijdvak opleggen.

Als intoetsdocument wordt het formulier VPB 55 of het ingediende schattingsformulier/aangiftebiljet gebruikt.

5.6.2 Voorlopige aanslagen verminderen

Voor verminderingen op grond van een afgekeurde automatische verzoek die alsnog wordt verwerkt of verminderingen op grond van de aangifte wordt geen bezwaarschermbangemaakt. Voor verminderingen van voorlopige aanslagen van 2012 en jonger die middels een aanslagopdracht worden verwerkt met code overweging 016 (fiscale eenheid, boekjaarwijziging of ontbinding) wordt ook geen bezwaarschermbangemaakt. Voor verminderingen naar aanleiding van bezwaren tegen afwijkingsbeschikkingen worden wel bezwaarschermbangemaakt.

Als intoetsdocument wordt in deze gevallen het formulier VPB 55 gebruikt. Als over enig jaar een verzoek tot vermindering van een voorlopige aanslag wordt ontvangen dat betrekking heeft op een boekingstijdvak met meerdere voorlopige aanslagen, wordt maar één VPB 55 opgemaakt. In de rubriek Aanslagnummer wordt dan het laatste aanslagnummer vermeld.

In de rubriek code overweging wordt 010 gevuld indien de vermindering naar aanleiding van een verzoek is of code overweging 012 indien de vermindering naar aanleiding van de binnengekomen aangifte is. In de rubriek code overweging wordt 016 gevuld indien de vermindering het gevolg is van een fiscale eenheid, boekjaarijziging of ontbinding. In deze gevallen hoeft er geen bezwaarscherm te worden aangemaakt.

Met het aanslagmenu wordt een aanslagopdracht met code "10" of "11" aangemaakt. Ook kan code "07" (negatieve voorlopige aanslag) worden gebruikt voor het teruggeven van de voorheffing. Wanneer er in dit geval al een positieve aanslag aanwezig is dan wordt deze eerst verminderd tot nihil en daarna met code "07" verwerkt tot een negatieve aanslag.

Geweigerde automatische verminderingen worden door de administratie afgedaan in de volgende situaties:

- De aandachtscategorie in Belastingplichtige deel 2 is gevuld met "D" of "E".
- De rubriek Handhaaf VA (J/N) in het boekingstijdvak is gevuld met "J".

In de volgende situaties worden de geweigerde automatische verminderingen door ITO afgedaan:

- Er is een afwijkende motivering.
- Er wordt bezwaar gemaakt tegen de heffingsrente.

5.6.3 **VOW posten**

Als een voorlopige aanslag verminderd moet worden van een VOW post waar geen actueel adres van bekend is dan moet u deze met een penpost verminderen (zie *Curatoreninstructie* op de site ICT gebruikersondersteuning) Aangezien er geen actueel adres bekend is wordt hier echter geen beschikking naar de klant verzonden.

5.7 **Bezwaar voorlopige aanslag**

Met ingang van belastingjaar 2012 geldt dat er geen bezwaar meer kan worden gemaakt tegen een voorlopige aanslag. Er is wel bezwaar mogelijk als een verzoek geheel of gedeeltelijk wordt gehandhaafd en er een afwijkingbeschikking is verstuurd. Er wordt uitstel van betaling verleend als de belastingplichtige hier expliciet om verzoekt.

Mocht er desondanks toch een bezwaar tegen een voorlopige aanslag 2012 op papier binnenkomen dan wordt deze niet in GBV geboekt en wordt de belanghebbende telefonisch benaderd met het verzoek elektronisch een VA-opgaaf te doen. De vier rubrieken die zijn toegevoegd aan het boekingstijdvak (zie 5.1.1.) worden niet getoond wanneer er geen uitnodiging voor een VA-opgaaf is verzonden en kunnen dan ook niet worden gevuld.

Het ingediende bezwaarschrift tegen een afwijkingbeschikking moet aan bepaalde eisen voldoen. De belangrijkste eisen zijn:

1. De bezwaartermijn eindigt op de datum van dagtekening van de definitieve aanslag. Er moet vermeld zijn tegen welke aanslag of beschikking bezwaar wordt gemaakt (middel en jaar).
2. Het bezwaarschrift moet bij de bevoegde inspecteur worden ingediend. Overigens is het kantoor dat niet bevoegd blijkt te zijn op grond van de Algemene Wet Bestuursrecht verplicht het bezwaarschrift door te sturen aan het bevoegde kantoor. De datum van ontvangst door het niet bevoegde kantoor geldt als datum dat het bezwaarschrift bij de Belastingdienst is ontvangen. Het niet bevoegde kantoor vermeldt deze datum dus op het

bezwaarschrift. De afzender van het stuk wordt geïnformeerd over de doorzending.

3. Het bezwaarschrift kan schriftelijk of elektronisch (zie Hoofdstuk 8) worden ingediend en moet naam en adres van de indiener bevatten en gedagtekend en ondertekend zijn. Een bezwaarschrift mag niet per fax worden ingediend.
4. Het bezwaarschrift moet gemotiveerd zijn. Als een bezwaarschrift onvoldoende gemotiveerd is, is er sprake van ontbrekende wettelijke vormvereisten. Als in het bezwaarschrift is vermeld dat de motivering volgt nadat in een soortgelijke zaak (door de Rechter) is beslist, kan het bezwaarschrift als voldoende gemotiveerd worden aangemerkt.

5.7.1 Boekingstijdvakken waarin "TOV" moet worden geplaatst

In de hoofdstukken Bestandswerkzaamheden en Fiscale eenheden is beschreven, dat voor een boekingstijdvak dat niet meer moet blijven bestaan, de indicator "TOV" (ten onrechte verzonden) gevuld moet worden. Voordat het boekingstijdvak TOV wordt gemaakt, moet eerst de voorlopige aanslag worden vernietigd.

Indiening van het aangiftebiljet

Voor de verwerking van ingetoetste/ingelezen aangiftebiljetten wordt verwezen naar het hoofdstuk *Aangifteverwerking*.

5.8 Code-overwegingen

Zie de *Handreiking code-overwegingen VPB* op de site ICT Gebruikersondersteuning voor een beschrijving van de code-overwegingen en de bijbehorende teksten.

5.9 Fictieve voorlopige aanslag (GVA)

Fictieve voorlopige aanslagen zijn die aanslagen die zich bevinden onder de € 250 t/m boekjaar 2013. Voor AVAR-aanslagen t/m boekjaar 2013 € 2.500 en vanaf boekjaar 2014 € 101. Alle fictieve aanslagen zijn in VPB zichtbaar.

De fictieve voorlopige aanslagen onderscheiden zich van de normale voorlopige aanslagen door het subnummer. Voor de fictieve is dit 1 t/m 8, voor de echte een 9.

Belastingdienst

Handboek Administratief proces VPB

Januari 2016

Colofon

Directie Informatiemanagement Belastingen (IMB) - Aanslagbelastingen

Team Toetsen, Testen en Invoeren

5 Voorlopige aanslagregeling

Voorafgaand aan een definitieve aanslag vennootschapsbelasting wordt, bijna altijd een voorlopige aanslag vennootschapsbelasting opgelegd. Per boekingsstijdvak kunnen maximaal vijf voorlopige aanslagen worden opgelegd (00 t/m 04, waarbij aanslagnummer 04 gereserveerd is voor het aanbieden van de aangifte). Het aanslagnummer van een voorlopige aanslag is als volgt opgebouwd: fiscaal nummer aangevuld met bijvoorbeeld V.10.0112:

Aanvulling	Omschrijving
V	Middel VPB
1	Belastingjaar (2011)
0	Soort aanslag. Hier is het de eerste voorlopige aanslag (gaat t/m 4)
0112	Loop en duur van het boekjaar (begint met januari en duurt twaalf maanden)

De eerste voorlopige aanslag die opgelegd kan worden is de zogenaamde AVAR-aanslag. (AVAR = Automatische voorlopige aanslagregeling) Deze wordt automatisch opgelegd in de eerste maand van het boekingsstijdvak. De gegevens zijn ontleend aan de elementen van de afgelopen twee boekingsstijdvakken (of als niet aanwezig, alleen van het voorgaande boekingsstijdvak). Wanneer er nog te verrekenen verliezen open staan wordt er geen AVAR opgelegd maar wordt deze op lijstwerk gesignaleerd en moet dit door het kantoor worden beoordeeld. Er moet altijd een VA-opdracht worden ingetoetst, ook wanneer deze onder de AVAR aanslaggrens komt of wanneer het belastbaar bedrag op nihil uitkomt door verliesverrekening. Zie voor verdere uitwerking de lijstwerkomschrijving V63037 op de site ICT Gebruikersondersteuning.

De aanslag wordt bepaald door het gemiddelde van de laatst bekende elementen (belastbare winsten) van de afgelopen twee boekingsstijdvakken vermenigvuldigd met een per jaar vastgestelde ophoogfactor (deze kan ook op "nul" vastgesteld worden).

Als het bedrag aan te betalen belasting minder is dan € 2.500 (t/m boekjaar 2013) of minder dan €101 (vanaf boekjaar 2014), wordt geen AVAR-aanslag verstuurd maar wordt deze als fictieve VA in de database opgeslagen. De dagtekening van een AVAR-aanslag is de laatste dag van de eerste maand van het boekjaar, met uitzondering van zon- of feestdagen.

De volgende bronnen kunnen aanleiding zijn om een voorlopige of nadere voorlopige aanslag op te leggen of te verminderen:

- indiening van een (elektronisch(e)) schatting/verzoek (verminderen) voorlopige aanslag
- het ingediende aangiftebiljet (via Poort of ABS)
- verzoek fiscale eenheid
- faillissement
- verzoek heffingsmedewerker
- lijstwerk (lijst afkeuringen omgebouwde verminderingen schattingen)
- boekjaarwijzigingen
- ontvoeging uit fiscale eenheid

Bedraagt de te betalen belasting minder dan €250 (t/m boekjaar 2013), dan wordt geen voorlopige aanslag verstuurd (GVA). Vanaf het boekjaar 2014 wordt

de grens verlaagd naar 0 euro. De grens van een negatieve voorlopige aanslag of voorlopige teruggaaf gaat van €200 naar 0 euro.

5.1 **Schattingen/VA-Opgaaf**

In 1997 is de schattingsprocedure van kracht geworden. Hierbij worden schattingsformulieren verzonden naar belastingplichtigen die voor het lopende en/of het voorgaande boekingsstijdvak belastingplichtig zijn.

Vanaf boekingsstijdvak 2010 kan de belastingplichtige zelf een VA-opgaaf indienen. Dit kunnen zij doen door via het persoonlijk domein een formulier in te vullen op de website van de belastingdienst. Ook kan er gebruik worden gemaakt van commerciële software.

Er is een situatie waarbij de belastingplichtige door de belastingdienst wordt uitgenodigd een VA-opgaaf te doen:

- Slechte schatters
Als een aangifte binnenkomt en de op te leggen VA is €5.000 en 30% hoger is dan de voorgaande VA's in dat tijdvak dan komt de belastingplichtige mogelijk in aanmerking voor het doen van een VA opgaaf voor het jaar daarop. Van belang is dat deze post in de twee jaar daarvoor ook minimaal één maal slechte schatter was en voor het jaar van VA-opgaaf nog geen VA of VVA aanwezig is (niet zijnde de AVAR). In dat geval wordt een VA-mailing verzonden en wordt automatisch rubriek 'Gepl. Binnenkomst VA Opgaaf' in het boekingsstijdvak gevuld.

5.1.1 **Schattingsscherm**

Tot en met het boekingsstijdvak 2011 wordt in het scherm 'Schatting administratie raadplegen' bijgehouden voor welke boekingsstijdvakken een schattingsformulier/VA-mailing is verzonden. In het 'Schattingsscherm' verschijnen maximaal twee schattingsrecords. Als er meer dan twee schattingsrecords aanwezig zijn, dan kun je met F7 terugbladeren en met F8 vooruit bladeren. U bladert dan twee schattingsrecords terug of vooruit.

Op het scherm verschijnen de meest recente jaren. Per boekingsstijdvak wordt geregistreerd dat een schattingsformulier is geselecteerd en aangemaakt. Ook is aangegeven voor welke datum het schattings-formulier moet zijn ingeleverd. Verder wordt met een indicator aangegeven welk soort VA-mailing is verzonden.

- 1 = Slechte schatter
- 2 = Schatting akkoord
- 3 = Fictief (bijv. spontaan binnengekomen VA opgaaf)
- 4 = Starter

Voor een schattingsformulier geldt een inlevertermijn van tenminste één volle maand. De ingediende formulieren worden in het schattingsscherm vertoetst/elektronisch verwerkt.

5.1.2 **VA-Opgaaf scherm**

Met ingang van VA 2012 wordt de VA-opgaaf onder het boekingsstijdvak opgeslagen. Er zijn rubrieken toegevoegd die alleen worden getoond als iets is gevuld. Het betreft de volgende rubrieken:

- Gepl. Binnenkomst VA-Opgaaf
- Soort VA-Opgaaf
- Binnenkomst VA-Opgaaf
- Uiterste datum na herinn

In de rubriek Soort VA-Opgaaf kunnen de volgende waarden voorkomen:

1 = Slechte schatter

3 = Starter (m.i.v. boekingsstijdvak 2014 wordt de waarde 3 niet meer opgenomen)

Er wordt een herinnering verzonden als een schattingsformulier/VA-opgaaf niet is ingezonden. Als niet wordt voldaan aan de herinnering dan moet je een VA naar een geschat bedrag opleggen.

5.1.3 **VA-Opgaaf verwerken**

De gegevens met betrekking tot de VA-opgaaf worden elektronisch verwerkt in het scherm 'Va-Opgaaf'. Als er verder geen redenen zijn tot afkeuring dan wordt de voorlopige aanslag automatisch aangepast. Is het belastingbedrag lager dan de eerder opgelegde voorlopige aanslag(en) dan wordt in de weekverwerking de aanslag verminderd. De geweigerde verminderingen worden gesignaleerd op de lijst V44094.

Papieren (spontane) opgaven worden niet geaccepteerd. De belanghebbende wordt schriftelijk op de hoogte gesteld met het verzoek de opgaaf elektronisch in te dienen.

5.1.4 **Dubbele inlevering schattingen**

Er wordt gecontroleerd of er voor het aangeleverde modeljaar al een schatting aanwezig is. Als dat zo is, dan worden de gegevens vergeleken met de aangeleverde schatting. Zijn er geen verschillen met de schatting in de base, dan wordt dit gemeld, maar deze worden niet verwerkt. Zijn er wel verschillen met de schatting op de base, dan wordt eerst nog gecontroleerd of er een bijbehorende opdracht onderweg is. Zo ja, dan wordt deze schatting afgekeurd en wordt de inhoud gemeld op het verwerkingsverslag. Zo nee, dan wordt deze nieuwe schatting naast de oude aangebracht en wordt deze op normale wijze verwerkt tot VA of VVA.

5.2 **Ingediende aangifte**

De ingediende aangifte die is verwerkt zoals beschreven in hoofdstuk *Aangifteverwerking*, dient als bron om te bepalen of er wel of geen (nadere) voorlopige aanslag moet worden opgelegd of verminderd. Het geautomatiseerde systeem probeert direct een definitieve aanslag op te leggen (VDA), lukt dat niet binnen een week dan wordt er via de by-pass een voorlopige aanslag verwerkt met de aangiftegegevens van Poort (AGP) (ook hierbij geldt t/m boekjaar 2013 de €250-aanslaggrens). Als er direct een definitieve aanslag wordt opgelegd dan worden de AGP gegevens verwijderd.

Kantoormedewerkers kunnen AGP's inzien en onder bepaalde omstandigheden ook opvoeren of verwijderen. Bijvoorbeeld als de aanlevering van Poort wordt afgekeurd of bij afkeuring van een aanslagopdracht.

Op het lijstwerk van het programma V47094 (Signaleringen hoge aanslagen, hoge verminderingen) worden, afhankelijk van de ingebrachte limiet, de aanslagen en verminderingen naar aanleiding van de ingediende aangiftebiljetten gekenmerkt met een "*".

5.3 **Verzoek fiscale eenheid**

Als aan de voorwaarden van een verzoek fiscale eenheid (artikel 15 wet VPB) is voldaan, wordt de beschikking fiscale eenheid verzonden. Hierna word(t)en de voorlopige aanslag(en) vernietigd die over perioden na het verenigingsstijdstip zijn opgelegd. De elementen van die voorlopige aanslag(en) worden dan bij de elementen van de moedermaatschappij geteld, zodat er dan een nieuwe (nadere) voorlopige aanslag kan worden opgelegd. Dit is echter niet van toepassing wanneer de moedermaatschappij een VA-opgaaf of een aangiftebiljet heeft ingeleverd.

5.4 Faillissement

Bij een faillissement van een BV, NV et cetera. kan de heffingsmedewerker besluiten om een voorlopige aanslag op te leggen. Om te voorkomen dat het systeem de voorlopige aanslag, opgelegd in opdracht van de heffingsmedewerker, vermindert, wordt in het boekingsstijdvak de indicator handhaaf VA (J/N) op 'J' gezet. Op de verwerkingslijst volgt dan een signalering dat de indicator Handhaaf VA (J/N) met 'J' gevuld is.

Een verzoek om vermindering (ingediend door de curator) van een BV die in staat van faillissement verkeert, zal de heffingsmedewerker moeten beoordelen. De voorlopige aanslag zal alleen verminderd worden in overeenstemming met de ingediende en ingetoetste/ingelezen aangifte.

Als het faillissement wordt opgeheven wegens gebrek aan baten dan moet het boekingsstijdvak, waarbinnen de opheffingsdatum valt, worden afgevoerd door de rubriek Ten onrechte verzonden op J te zetten. Een eventuele voorlopige aanslag wordt vernietigd. Een nieuw boekingsstijdvak wordt aangemaakt tot aan de datum van opheffing.

5.5 Boekjaarwijziging

Als een rechtspersoon via een notariële akte haar boekjaar heeft gewijzigd, zal de administratie de al opgelegde voorlopige aanslag(en) van een bepaald boekingsstijdvak moeten vernietigen en bij het nieuwe boekingsstijdvak moeten opleggen.

5.6 Administratieve verwerking van voorlopige aanslagen opleggen en verminderen

Als een voorlopige aanslag tot een te laag of te hoog bedrag is vastgesteld, kan de belastingplichtige of zijn belastingconsulent een verzoek tot aanpassing van een voorlopige aanslag doen. Dit verzoek wordt automatisch verwerkt.

Ook kan een heffingsmedewerker een (ambtshalve) voorlopige aanslag op laten leggen wanneer er geen VA verzoek is gedaan. Deze posten wordenesignaleerd op de lijst V53038. Op deze lijst dient een aantekening te worden gemaakt van het op te leggen bedrag voorzien van naam en paraaf van de beoordelaar.

Verzoeken die handmatig worden verwerkt worden in deze paragraaf besproken.

5.6.1 Voorlopige aanslagen opleggen

Met het aanslagmenu wordt een aanslagopdracht met code '01' of '10' aangemaakt. Ook kan voor bepaalde op te leggen aanslagen code '02' (ambtshalve voorlopige aanslag) worden gebruikt. Dit heeft tot gevolg dat op het aanslagbiljet "Ambtshalve" wordt afgedrukt. Ook in het resultatenschermbordt dit zichtbaar gemaakt.

In VPB kunt u ook een voorlopige aanslag vanuit het boekingsstijdvak opleggen.

Als intoetsdocument wordt het digitale omslagvel of het ingediende schattingsformulier/aangiftebiljet gebruikt.

5.6.2 Voorlopige aanslagen verminderen

Voor verminderingen op grond van een afgekeurde automatische verzoek die alsnog wordt verwerkt of verminderingen op grond van de aangifte wordt geen bezwaarschermbangemaakt. Voor verminderingen van voorlopige aanslagen van 2012 en jonger die middels een aanslagopdracht worden verwerkt met code overweging 016 (fiscale eenheid, boekjaarwijziging of ontbinding) wordt ook geen bezwaarschermbangemaakt. Voor verminderingen naar aanleiding van bezwaren tegen afwijkingsbeschikkingen worden wel bezwaarschermen aangemaakt.

Met het aanslagmenu wordt een aanslagopdracht met code '10' of '11' aangemaakt. Ook kan code '07' (negatieve voorlopige aanslag) worden gebruikt voor het teruggeven van de voorheffing. Wanneer er in dit geval al een positieve aanslag aanwezig is dan wordt deze eerst verminderd tot nihil en daarna met code '07' verwerkt tot een negatieve aanslag. In de rubriek 'Code overweging' wordt '010' gevuld indien de vermindering naar aanleiding van een verzoek is of code overweging '012' indien de vermindering naar aanleiding van de binnengekomen aangifte is. In de rubriek code overweging wordt '016' gevuld indien de vermindering het gevolg is van een fiscale eenheid, boekjaarijziging of ontbinding. In deze gevallen hoeft er geen bezwaarscherm te worden aangemaakt.

Geweigerde automatische verminderingen worden door de administratie afgedaan in de volgende situaties:

- De aandachtscategorie in Belastingplichtige deel 2 is gevuld met 'D' of 'E'.
- De rubriek Handhaaf VA (J/N) in het boekingstijdvak is gevuld met 'J'.

In de volgende situaties worden de geweigerde automatische verminderingen door ITO afgedaan:

- Er is een afwijkende motivering
- Er wordt bezwaar gemaakt tegen de heffingsrente

5.6.3 **VOW posten**

Als een voorlopige aanslag verminderd moet worden van een VOW post waar geen actueel adres van bekend is dan moet je deze met een penpost verminderen (zie *Curatoreninstructie* op de site ICT gebruikersondersteuning) Aangezien er geen actueel adres bekend is wordt hier echter geen beschikking naar de klant verzonden.

5.7 **Bezwaar voorlopige aanslag**

Met ingang van belastingjaar 2012 geldt dat er geen bezwaar meer kan worden gemaakt tegen een voorlopige aanslag. Er is wel bezwaar mogelijk als een verzoek geheel of gedeeltelijk wordt gehandhaafd en er een afwijkingsbeschikking is verstuurd. Er wordt uitstel van betaling verleend als de belastingplichtige hier expliciet om verzoekt.

Mocht er desondanks toch een bezwaar tegen een voorlopige aanslag 2012 op papier binnenkomen dan wordt deze niet in GBV geboekt en wordt de belanghebbende telefonisch benaderd met het verzoek elektronisch een VA-opgaaf te doen. De vier rubrieken die zijn toegevoegd aan het boekingstijdvak (zie 5.1.1.) worden niet getoond wanneer er geen uitnodiging voor een VA-opgaaf is verzonden en kunnen dan ook niet worden gevuld.

Het ingediende bezwaarschrift tegen een afwijkingsbeschikking moet aan bepaalde eisen voldoen. De belangrijkste eisen zijn:

1. De bezwaartermijn eindigt op de datum van dagtekening van de definitieve aanslag. Er moet vermeld zijn tegen welke aanslag of beschikking bezwaar wordt gemaakt (middel en jaar).
2. Het bezwaarschrift moet bij de bevoegde inspecteur worden ingediend. Overigens is het kantoor dat niet bevoegd blijkt te zijn op grond van de Algemene Wet Bestuursrecht verplicht het bezwaarschrift door te sturen aan het bevoegde kantoor. De datum van ontvangst door het niet bevoegde kantoor geldt als datum dat het bezwaarschrift bij de Belastingdienst is ontvangen. Het niet bevoegde kantoor vermeldt deze datum dus op het bezwaarschrift. De afzender van het stuk wordt geïnformeerd over de doorzending.

3. Het bezwaarschrift kan schriftelijk of elektronisch (zie Hoofdstuk 8) worden ingediend en moet naam en adres van de indiener bevatten en gedagtekend en ondertekend zijn. Een bezwaarschrift mag niet per fax worden ingediend.
4. Het bezwaarschrift moet gemotiveerd zijn. Als een bezwaarschrift onvoldoende gemotiveerd is, is er sprake van ontbrekende wettelijke vormvereisten. Als in het bezwaarschrift is vermeld dat de motivering volgt nadat in een soortgelijke zaak (door de Rechter) is beslist, kan het bezwaarschrift als voldoende gemotiveerd worden aangemerkt.

5.7.1 Boekingstijdvakken waarin 'TOV' moet worden geplaatst

In de hoofdstukken Bestandswerkzaamheden en Fiscale eenheden is beschreven, dat voor een boekingstijdvak dat niet meer moet blijven bestaan, de indicator 'TOV' (ten onrechte verzonden) gevuld moet worden. Voordat het boekingstijdvak TOV wordt gemaakt, moet eerst de voorlopige aanslag worden vernietigd.

Indiening van het aangiftebiljet

Voor de verwerking van ingetoetste/ingelezen aangiftebiljetten wordt verwezen naar het hoofdstuk *Aangifteverwerking*.

5.8 Code-overwegingen

Zie de *Handreiking code-overwegingen VPB* op de site ICT Gebruikersondersteuning voor een beschrijving van de code-overwegingen en de bijbehorende teksten.

5.9 Fictieve voorlopige aanslag (GVA)

Fictieve voorlopige aanslagen zijn die aanslagen die zich bevinden onder de € 250 t/m boekjaar 2013. Voor AVAR-aanslagen t/m boekjaar 2013 €2.500 en vanaf boekjaar 2014 €101. Alle fictieve aanslagen zijn in VPB zichtbaar.

De fictieve voorlopige aanslagen onderscheiden zich van de normale voorlopige aanslagen door het subnummer. Voor de fictieve is dit 1 t/m 8, voor de echte een 9.

Belastingdienst

Handboek Administratief proces VPB

Februari 2016

Colofon

Directie Informatiemanagement Belastingen (IMB) - Aanslagbelastingen

Team Toetsen, Testen en Invoeren

4 Voorlopige aanslagregeling

Voorafgaand aan een definitieve aanslag vennootschapsbelasting wordt, bijna altijd een voorlopige aanslag vennootschapsbelasting opgelegd. Per boekingsstijdvak kunnen maximaal vijf voorlopige aanslagen worden opgelegd (00 t/m 04, waarbij aanslagnummer 04 gereserveerd is voor het aanbieden van de aangifte). Het aanslagnummer van een voorlopige aanslag is als volgt opgebouwd: fiscaal nummer aangevuld met bijvoorbeeld V.10.0112:

Aanvulling	Omschrijving
V	Middel VPB
1	Belastingjaar (2011)
0	Soort aanslag. Hier is het de eerste voorlopige aanslag (gaat t/m 4)
0112	Loop en duur van het boekjaar (begint met januari en duurt twaalf maanden)

De eerste voorlopige aanslag die opgelegd kan worden is de zogenaamde AVAR-aanslag. (AVAR = Automatische voorlopige aanslagregeling) Deze wordt automatisch opgelegd in de eerste maand van het boekingsstijdvak. De gegevens zijn ontleend aan de elementen van de afgelopen twee boekingsstijdvakken (of als niet aanwezig, alleen van het voorgaande boekingsstijdvak). Wanneer er nog te verrekenen verliezen open staan wordt er geen AVAR opgelegd maar wordt deze op lijstwerk gesignaleerd en moet dit door het kantoor worden beoordeeld. Er moet altijd een VA-opdracht worden ingetoetst, ook wanneer deze onder de AVAR aanslaggrens komt of wanneer het belastbaar bedrag op nihil uitkomt door verliesverrekening. Zie voor verdere uitwerking de lijstwerkomschrijving V63037 op de site ICT Gebruikersondersteuning.

De aanslag wordt bepaald door het gemiddelde van de laatst bekende elementen (belastbare winsten) van de afgelopen twee boekingsstijdvakken vermenigvuldigd met een per jaar vastgestelde ophoogfactor (deze kan ook op "nul" vastgesteld worden).

Als het bedrag aan te betalen belasting minder is dan € 2.500 (t/m boekjaar 2013) of minder dan €101 (vanaf boekjaar 2014), wordt geen AVAR-aanslag verstuurd maar wordt deze als fictieve VA in de database opgeslagen. De dagtekening van een AVAR-aanslag is de laatste dag van de eerste maand van het boekjaar, met uitzondering van zon- of feestdagen.

De volgende bronnen kunnen aanleiding zijn om een voorlopige of nadere voorlopige aanslag op te leggen of te verminderen:

- indiening van een (elektronisch(e)) schatting/verzoek (verminderen) voorlopige aanslag
- het ingediende aangiftebiljet (via Poort of ABS)
- verzoek fiscale eenheid
- faillissement
- verzoek heffingsmedewerker
- lijstwerk (lijst afkeuringen omgebouwde verminderingen schattingen)
- boekjaarwijzigingen
- ontvoeging uit fiscale eenheid

Bedraagt de te betalen belasting minder dan €250 (t/m boekjaar 2013), dan wordt geen voorlopige aanslag verstuurd (GVA). Vanaf het boekjaar 2014 wordt

de grens verlaagd naar 0 euro. De grens van een negatieve voorlopige aanslag of voorlopige teruggaaf gaat van €200 naar 0 euro.

4.1 **Schattingen/VA-Opgaaf**

In 1997 is de schattingsprocedure van kracht geworden. Hierbij worden schattingsformulieren verzonden naar belastingplichtigen die voor het lopende en/of het voorgaande boekingsstijdvak belastingplichtig zijn.

Vanaf boekingsstijdvak 2010 kan de belastingplichtige zelf een VA-opgaaf indienen. Dit kunnen zij doen door via het persoonlijk domein een formulier in te vullen op de website van de belastingdienst. Ook kan er gebruik worden gemaakt van commerciële software.

Er is een situatie waarbij de belastingplichtige door de belastingdienst wordt uitgenodigd een VA-opgaaf te doen:

- Slechte schatters
Als een aangifte binnenkomt en de op te leggen VA is €5.000 en 30% hoger is dan de voorgaande VA's in dat tijdvak dan komt de belastingplichtige mogelijk in aanmerking voor het doen van een VA opgaaf voor het jaar daarop. Van belang is dat deze post in de twee jaar daarvoor ook minimaal één maal slechte schatter was en voor het jaar van VA-opgaaf nog geen VA of VVA aanwezig is (niet zijnde de AVAR). In dat geval wordt een VA-mailing verzonden en wordt automatisch rubriek 'Gepl. Binnenkomst VA Opgaaf' in het boekingsstijdvak gevuld.

4.1.1 **Schattingsscherm**

Tot en met het boekingsstijdvak 2011 wordt in het scherm 'Schatting administratie raadplegen' bijgehouden voor welke boekingsstijdvakken een schattingsformulier/VA-mailing is verzonden. In het 'Schattingsscherm' verschijnen maximaal twee schattingsrecords. Als er meer dan twee schattingsrecords aanwezig zijn, dan kun je met F7 terugbladeren en met F8 vooruit bladeren. U bladert dan twee schattingsrecords terug of vooruit.

Op het scherm verschijnen de meest recente jaren. Per boekingsstijdvak wordt geregistreerd dat een schattingsformulier is geselecteerd en aangemaakt. Ook is aangegeven voor welke datum het schattings-formulier moet zijn ingeleverd. Verder wordt met een indicator aangegeven welk soort VA-mailing is verzonden.

- 1 = Slechte schatter
- 2 = Schatting akkoord
- 3 = Fictief (bijv. spontaan binnengekomen VA opgaaf)
- 4 = Starter

Voor een schattingsformulier geldt een inlevertermijn van tenminste één volle maand. De ingediende formulieren worden in het schattingsscherm vertoetst/elektronisch verwerkt.

4.1.2 **VA-Opgaaf scherm**

Met ingang van VA 2012 wordt de VA-opgaaf onder het boekingsstijdvak opgeslagen. Er zijn rubrieken toegevoegd die alleen worden getoond als iets is gevuld. Het betreft de volgende rubrieken:

- Gepl. Binnenkomst VA-Opgaaf
- Soort VA-Opgaaf
- Binnenkomst VA-Opgaaf
- Uiterste datum na herinnering

In de rubriek Soort VA-Opgaaf kunnen de volgende waarden voorkomen:

1 = Slechte schatter

3 = Starter (m.i.v. boekingsstijdvak 2014 wordt de waarde 3 niet meer opgenomen)

Er wordt een herinnering verzonden als een schattingsformulier/VA-opgaaf niet is ingezonden. Als niet wordt voldaan aan de herinnering dan moet je een VA naar een geschat bedrag opleggen.

4.1.3 VA-Opgaaf verwerken

De gegevens met betrekking tot de VA-opgaaf worden elektronisch verwerkt in het scherm 'Va-Opgaaf'. Als er verder geen redenen zijn tot afkeuring dan wordt de voorlopige aanslag automatisch aangepast. Is het belastingbedrag lager dan de eerder opgelegde voorlopige aanslag(en) dan wordt in de weekverwerking de aanslag verminderd. De geweigerde verminderingen worden gesignaleerd op de lijst V44094.

Papieren (spontane) opgaven worden niet geaccepteerd. De belanghebbende wordt schriftelijk op de hoogte gesteld met het verzoek de opgaaf elektronisch in te dienen. De brief wordt in IKB gevoegd onder de rubriek Notities met als onderwerp VA en aanleiding vermindering.

4.1.4 Dubbele inlevering schattingen

Er wordt gecontroleerd of er voor het aangeleverde modeljaar al een schatting aanwezig is. Als dat zo is, dan worden de gegevens vergeleken met de aangeleverde schatting. Zijn er geen verschillen met de schatting in de base, dan wordt dit gemeld, maar deze worden niet verwerkt. Zijn er wel verschillen met de schatting op de base, dan wordt eerst nog gecontroleerd of er een bijbehorende opdracht onderweg is. Zo ja, dan wordt deze schatting afgekeurd en wordt de inhoud gemeld op het verwerkingsverslag. Zo nee, dan wordt deze nieuwe schatting naast de oude aangebracht en wordt deze op normale wijze verwerkt tot VA of VVA.

4.2 Ingediende aangifte

De ingediende aangifte die is verwerkt zoals beschreven in hoofdstuk *Aangifteverwerking*, dient als bron om te bepalen of er wel of geen (nadere) voorlopige aanslag moet worden opgelegd of verminderd. Het geautomatiseerde systeem probeert direct een definitieve aanslag op te leggen (VDA), lukt dat niet binnen een week dan wordt er via de by-pass een voorlopige aanslag verwerkt met de aangiftegegevens van Poort (AGP) (ook hierbij geldt t/m boekjaar 2013 de €250-aanslaggrens). Als er direct een definitieve aanslag wordt opgelegd dan worden de AGP gegevens verwijderd.

Kantoormedewerkers kunnen AGP's inzien en onder bepaalde omstandigheden ook opvoeren of verwijderen. Bijvoorbeeld als de aanlevering van Poort wordt afgekeurd of bij afkeuring van een aanslagopdracht.

Op het lijstwerk van het programma V73096 (Verslag signaleringen HOTHOR) worden, afhankelijk van de ingebrachte limiet, de aanslagen en verminderingen naar aanleiding van de ingediende aangiftebiljetten gesignaleerd.

4.3 Verzoek fiscale eenheid

Als aan de voorwaarden van een verzoek fiscale eenheid (artikel 15 wet VPB) is voldaan, wordt de beschikking fiscale eenheid verzonden. Hierna word(t)en de voorlopige aanslag(en) vernietigd die over perioden na het verenigingsstijdstip zijn opgelegd. De elementen van die voorlopige aanslag(en) worden dan bij de elementen van de moedermaatschappij geteld, zodat er dan een nieuwe (nadere) voorlopige aanslag kan worden opgelegd. Dit is echter niet van toepassing wanneer de moedermaatschappij een VA-opgaaf of een aangiftebiljet heeft ingeleverd.

4.4 Faillissement

Bij een faillissement van een BV, NV et cetera. kan de heffingsmedewerker besluiten om een voorlopige aanslag op te leggen. Om te voorkomen dat het systeem de voorlopige aanslag, opgelegd in opdracht van de heffingsmedewerker, vermindert, wordt in het boekingsstijdvak de indicator handhaaf VA (J/N) op 'J' gezet. Op de verwerkingslijst volgt dan een signalering dat de indicator Handhaaf VA (J/N) met 'J' gevuld is.

Een verzoek om vermindering (ingediend door de curator) van een BV die in staat van faillissement verkeert, zal de heffingsmedewerker moeten beoordelen. De voorlopige aanslag zal alleen verminderd worden in overeenstemming met de ingediende en ingetoetste/ingelezen aangifte.

Als het faillissement wordt opgeheven wegens gebrek aan baten dan moet het boekingsstijdvak, waarbinnen de opheffingsdatum valt, worden afgevoerd door de rubriek Ten onrechte verzonden op J te zetten. Een eventuele voorlopige aanslag wordt vernietigd. Een nieuw boekingsstijdvak wordt aangemaakt tot aan de datum van opheffing.

4.5 Boekjaarwijziging

Als een rechtspersoon via een notariële akte haar boekjaar heeft gewijzigd, zal de administratie de al opgelegde voorlopige aanslag(en) van een bepaald boekingsstijdvak moeten vernietigen en bij het nieuwe boekingsstijdvak moeten opleggen.

4.6 Administratieve verwerking van voorlopige aanslagen opleggen en verminderen

Als een voorlopige aanslag tot een te laag of te hoog bedrag is vastgesteld, kan de belastingplichtige of zijn belastingconsulent een verzoek tot aanpassing van een voorlopige aanslag doen. Dit verzoek wordt automatisch verwerkt.

Ook kan een heffingsmedewerker een (ambtshalve) voorlopige aanslag op laten leggen wanneer er geen VA verzoek is gedaan. Deze posten wordenesignaleerd op de lijst V53038. Op deze lijst dient een aantekening te worden gemaakt van het op te leggen bedrag voorzien van naam en paraaf van de beoordelaar.

Verzoeken die handmatig worden verwerkt worden in deze paragraaf besproken.

4.6.1 Voorlopige aanslagen opleggen

Met het aanslagmenu wordt een aanslagopdracht met code '01' of '10' aangemaakt. Ook kan voor bepaalde op te leggen aanslagen code '02' (ambtshalve voorlopige aanslag) worden gebruikt. Dit heeft tot gevolg dat op het aanslagbiljet "Ambtshalve" wordt afgedrukt. Ook in het resultatenschermbordt dit zichtbaar gemaakt.

In VPB kunt u ook een voorlopige aanslag vanuit het boekingsstijdvak opleggen.

Als intoetsdocument wordt het digitale omslagvel of het ingediende schattingsformulier/aangiftebiljet gebruikt.

4.6.2 Voorlopige aanslagen verminderen

Voor verminderingen op grond van een afgekeurde automatische verzoek die alsnog wordt verwerkt of verminderingen op grond van de aangifte wordt geen bezwaarschermbangemaakt. Voor verminderingen van voorlopige aanslagen van 2012 en jonger die middels een aanslagopdracht worden verwerkt met code overweging 016 (fiscale eenheid, boekjaarwijziging of ontbinding) wordt ook geen bezwaarschermbangemaakt. Voor verminderingen naar aanleiding van bezwaren tegen afwijkingsbeschikkingen worden wel bezwaarschermbangemaakt.

Met het aanslagmenu wordt een aanslagopdracht met code '10' of '11' aangemaakt. Ook kan code '07' (negatieve voorlopige aanslag) worden gebruikt voor het teruggeven van de voorheffing. Wanneer er in dit geval al een positieve aanslag aanwezig is dan wordt deze eerst verminderd tot nihil en daarna met code '07' verwerkt tot een negatieve aanslag. In de rubriek 'Code overweging' wordt '010' gevuld indien de vermindering naar aanleiding van een verzoek is of code overweging '012' indien de vermindering naar aanleiding van de binnengekomen aangifte is. In de rubriek code overweging wordt '016' gevuld indien de vermindering het gevolg is van een fiscale eenheid, boekjaarijziging of ontbinding. In deze gevallen hoeft er geen bezwaarscherm te worden aangemaakt.

Geweigerde automatische verminderingen worden door de administratie afgedaan in de volgende situaties:

- De aandachtscategorie in Belastingplichtige deel 2 is gevuld met 'D' of 'E'.
- De rubriek Handhaaf VA (J/N) in het boekingsstijdvak is gevuld met 'J'.

In de volgende situaties worden de geweigerde automatische verminderingen door ITO afgedaan:

- Er is een afwijkende motivering
- Er wordt bezwaar gemaakt tegen de heffingsrente

4.6.3 VOW posten

Als een voorlopige aanslag verminderd moet worden van een VOW post waar geen actueel adres van bekend is dan moet je deze met een penpost verminderen (zie *Curatoreninstructie* op de site ICT gebruikersondersteuning) Aangezien er geen actueel adres bekend is wordt hier echter geen beschikking naar de klant verzonden.

4.7 Bezwaar voorlopige aanslag

Met ingang van belastingjaar 2012 geldt dat er geen bezwaar meer kan worden gemaakt tegen een voorlopige aanslag. Er is wel bezwaar mogelijk als een verzoek geheel of gedeeltelijk wordt gehandhaafd en er een afwijkingsbeschikking is verstuurd. Er wordt uitstel van betaling verleend als de belastingplichtige hier expliciet om verzoekt.

Mocht er desondanks toch een bezwaar tegen een voorlopige aanslag 2012 op papier binnenkomen dan wordt deze niet in GBV geboekt en wordt de belanghebbende telefonisch benaderd met het verzoek elektronisch een VA-opgaaf te doen. De vier rubrieken die zijn toegevoegd aan het boekingsstijdvak (zie 5.1.1.) worden niet getoond wanneer er geen uitnodiging voor een VA-opgaaf is verzonden en kunnen dan ook niet worden gevuld.

Het ingediende bezwaarschrift tegen een afwijkingsbeschikking moet aan bepaalde eisen voldoen. De belangrijkste eisen zijn:

1. De bezwaartermijn eindigt op de datum van dagtekening van de definitieve aanslag. Er moet vermeld zijn tegen welke aanslag of beschikking bezwaar wordt gemaakt (middel en jaar).
2. Het bezwaarschrift moet bij de bevoegde inspecteur worden ingediend. Overigens is het kantoor dat niet bevoegd blijkt te zijn op grond van de Algemene Wet Bestuursrecht verplicht het bezwaarschrift door te sturen aan het bevoegde kantoor. De datum van ontvangst door het niet bevoegde kantoor geldt als datum dat het bezwaarschrift bij de Belastingdienst is ontvangen. Het niet bevoegde kantoor vermeldt deze datum dus op het bezwaarschrift. De afzender van het stuk wordt geïnformeerd over de doorzending.

3. Het bezwaarschrift kan schriftelijk of elektronisch (zie Hoofdstuk 8) worden ingediend en moet naam en adres van de indiener bevatten en gedagtekend en ondertekend zijn. Een bezwaarschrift mag niet per fax worden ingediend.
4. Het bezwaarschrift moet gemotiveerd zijn. Als een bezwaarschrift onvoldoende gemotiveerd is, is er sprake van ontbrekende wettelijke vormvereisten. Als in het bezwaarschrift is vermeld dat de motivering volgt nadat in een soortgelijke zaak (door de Rechter) is beslist, kan het bezwaarschrift als voldoende gemotiveerd worden aangemerkt.

4.7.1 Boekingstijdvakken waarin 'TOV' moet worden geplaatst

In de hoofdstukken Bestandswerkzaamheden en Fiscale eenheden is beschreven, dat voor een boekingstijdvak dat niet meer moet blijven bestaan, de indicator 'TOV' (ten onrechte verzonden) gevuld moet worden. Voordat het boekingstijdvak TOV wordt gemaakt, moet eerst de voorlopige aanslag worden vernietigd.

Indiening van het aangiftebiljet

Voor de verwerking van ingetoetste/ingelezen aangiftebiljetten wordt verwezen naar het hoofdstuk *Aangifteverwerking*.

4.8 Code-overwegingen

Zie de *Handreiking code-overwegingen VPB* op de site ICT Gebruikersondersteuning voor een beschrijving van de code-overwegingen en de bijbehorende teksten.

4.9 Fictieve voorlopige aanslag (GVA)

Fictieve voorlopige aanslagen zijn die aanslagen die zich bevinden onder de € 250 t/m boekjaar 2013 en vanaf boekjaar 2014 nul. Voor AVAR-aanslagen t/m boekjaar 2013 €2.500 en vanaf boekjaar 2014 €101. Alle fictieve aanslagen zijn in VPB zichtbaar.

De fictieve voorlopige aanslagen onderscheiden zich van de normale voorlopige aanslagen door het subnummer. Voor de fictieve is dit 1 t/m 8, voor de echte een 9.

Belastingdienst

Handboek Administratief proces VPB

Juli 2016

Colofon

Directie Informatiemanagement Belastingen (IMB) - Aanslagbelastingen

Team Toetsen, Testen en Invoeren

4 Voorlopige aanslagregeling

Voorafgaand aan een definitieve aanslag vennootschapsbelasting wordt, bijna altijd een voorlopige aanslag vennootschapsbelasting opgelegd. Per boekingsstijdvak kunnen maximaal vijf voorlopige aanslagen worden opgelegd (00 t/m 04, waarbij aanslagnummer 04 gereserveerd is voor het aanbieden van de aangifte). Het aanslagnummer van een voorlopige aanslag is als volgt opgebouwd: fiscaal nummer aangevuld met bijvoorbeeld V.10.0112:

Aanvulling	Omschrijving
V	Middel VPB
1	Belastingjaar (2011)
0	Soort aanslag. Hier is het de eerste voorlopige aanslag (gaat t/m 4)
0112	Loop en duur van het boekjaar (begint met januari en duurt twaalf maanden)

De eerste voorlopige aanslag die opgelegd kan worden is de zogenaamde AVAR-aanslag. (AVAR = Automatische voorlopige aanslagregeling) Deze wordt automatisch opgelegd in de eerste maand van het boekingsstijdvak. De gegevens zijn ontleend aan de elementen van de afgelopen twee boekingsstijdvakken (of als niet aanwezig, alleen van het voorgaande boekingsstijdvak). Wanneer er nog te verrekenen verliezen open staan wordt er geen AVAR opgelegd maar wordt deze op lijstwerk gesignaleerd en moet dit door het kantoor worden beoordeeld. Er moet altijd een VA-opdracht worden ingetoetst, ook wanneer deze onder de AVAR aanslaggrens komt of wanneer het belastbaar bedrag op nihil uitkomt door verliesverrekening. Zie voor verdere uitwerking de lijstwerkomschrijving V63037 op de site ICT Gebruikersondersteuning.

De aanslag wordt bepaald door het gemiddelde van de laatst bekende elementen (belastbare winsten) van de afgelopen twee boekingsstijdvakken vermenigvuldigd met een per jaar vastgestelde ophoogfactor (deze kan ook op "nul" vastgesteld worden).

Als het bedrag aan te betalen belasting minder is dan € 2.500 (t/m boekjaar 2013) of minder dan €101 (vanaf boekjaar 2014), wordt geen AVAR-aanslag verstuurd maar wordt deze als fictieve VA in de database opgeslagen. De dagtekening van een AVAR-aanslag is de laatste dag van de eerste maand van het boekjaar, met uitzondering van zon- of feestdagen.

De volgende bronnen kunnen aanleiding zijn om een voorlopige of nadere voorlopige aanslag op te leggen of te verminderen:

- indiening van een (elektronisch(e)) schatting/verzoek (verminderen) voorlopige aanslag
- het ingediende aangiftebiljet (via Poort of ABS)
- verzoek fiscale eenheid
- faillissement
- verzoek heffingsmedewerker
- lijstwerk (lijst afkeuringen omgebouwde verminderingen schattingen)
- boekjaarwijzigingen
- ontvoeging uit fiscale eenheid

Bedraagt de te betalen belasting minder dan €250 (t/m boekjaar 2013), dan wordt geen voorlopige aanslag verstuurd (GVA). Vanaf het boekjaar 2014 wordt

de grens verlaagd naar 0 euro. De grens van een negatieve voorlopige aanslag of voorlopige teruggaaf gaat van €200 naar 0 euro.

4.1 **Schattingen/VA-Opgaaf**

In 1997 is de schattingsprocedure van kracht geworden. Hierbij worden schattingsformulieren verzonden naar belastingplichtigen die voor het lopende en/of het voorgaande boekingsstijdvak belastingplichtig zijn.

Vanaf boekingsstijdvak 2010 kan de belastingplichtige zelf een VA-opgaaf indienen. Dit kunnen zij doen door via het persoonlijk domein een formulier in te vullen op de website van de belastingdienst. Ook kan er gebruik worden gemaakt van commerciële software.

Er is een situatie waarbij de belastingplichtige door de belastingdienst wordt uitgenodigd een VA-opgaaf te doen:

- Slechte schatters
Als een aangifte binnenkomt en de op te leggen VA is €5.000 en 30% hoger is dan de voorgaande VA's in dat tijdvak dan komt de belastingplichtige mogelijk in aanmerking voor het doen van een VA opgaaf voor het jaar daarop. Van belang is dat deze post in de twee jaar daarvoor ook minimaal één maal slechte schatter was en voor het jaar van VA-opgaaf nog geen VA of VVA aanwezig is (niet zijnde de AVAR). In dat geval wordt een VA-mailing verzonden en wordt automatisch rubriek 'Gepl. Binnenkomst VA Opgaaf' in het boekingsstijdvak gevuld.

4.1.1 **Schattingsscherm**

Tot en met het boekingsstijdvak 2011 wordt in het scherm 'Schatting administratie raadplegen' bijgehouden voor welke boekingsstijdvakken een schattingsformulier/VA-mailing is verzonden. In het 'Schattingsscherm' verschijnen maximaal twee schattingsrecords. Als er meer dan twee schattingsrecords aanwezig zijn, dan kun je met F7 terugbladeren en met F8 vooruit bladeren. U bladert dan twee schattingsrecords terug of vooruit.

Op het scherm verschijnen de meest recente jaren. Per boekingsstijdvak wordt geregistreerd dat een schattingsformulier is geselecteerd en aangemaakt. Ook is aangegeven voor welke datum het schattings-formulier moet zijn ingeleverd. Verder wordt met een indicator aangegeven welk soort VA-mailing is verzonden.

- 1 = Slechte schatter
- 2 = Schatting akkoord
- 3 = Fictief (bijv. spontaan binnengekomen VA opgaaf)
- 4 = Starter

Voor een schattingsformulier geldt een inlevertermijn van tenminste één volle maand. De ingediende formulieren worden in het schattingsscherm vertoetst/elektronisch verwerkt.

4.1.2 **VA-Opgaaf scherm**

Met ingang van VA 2012 wordt de VA-opgaaf onder het boekingsstijdvak opgeslagen. Er zijn rubrieken toegevoegd die alleen worden getoond als iets is gevuld. Het betreft de volgende rubrieken:

- Gepl. Binnenkomst VA-Opgaaf
- Soort VA-Opgaaf
- Binnenkomst VA-Opgaaf
- Uiterste datum na herinnering

In de rubriek Soort VA-Opgaaf kunnen de volgende waarden voorkomen:

1 = Slechte schatter

3 = Starter (m.i.v. boekingsstijdvak 2014 wordt de waarde 3 niet meer opgenomen)

Er wordt een herinnering verzonden als een schattingsformulier/VA-opgaaf niet is ingezonden. Als niet wordt voldaan aan de herinnering dan moet je een VA naar een geschat bedrag opleggen.

4.1.3 VA-Opgaaf verwerken

De gegevens met betrekking tot de VA-opgaaf worden elektronisch verwerkt in het scherm 'Va-Opgaaf'. Als er verder geen redenen zijn tot afkeuring dan wordt de voorlopige aanslag automatisch aangepast. Is het belastingbedrag lager dan de eerder opgelegde voorlopige aanslag(en) dan wordt in de weekverwerking de aanslag verminderd. De geweigerde verminderingen worden gesignaleerd op de lijst V44094.

Papieren (spontane) opgaven worden niet geaccepteerd. De belanghebbende wordt schriftelijk op de hoogte gesteld met het verzoek de opgaaf elektronisch in te dienen. De brief wordt in IKB gevoegd onder de rubriek Notities met als onderwerp VA en aanleiding vermindering.

4.1.4 Dubbele inlevering schattingen

Er wordt gecontroleerd of er voor het aangeleverde modeljaar al een schatting aanwezig is. Als dat zo is, dan worden de gegevens vergeleken met de aangeleverde schatting. Zijn er geen verschillen met de schatting in de base, dan wordt dit gemeld, maar deze worden niet verwerkt. Zijn er wel verschillen met de schatting op de base, dan wordt eerst nog gecontroleerd of er een bijbehorende opdracht onderweg is. Zo ja, dan wordt deze schatting afgekeurd en wordt de inhoud gemeld op het verwerkingsverslag. Zo nee, dan wordt deze nieuwe schatting naast de oude aangebracht en wordt deze op normale wijze verwerkt tot VA of VVA.

4.2 Ingediende aangifte

De ingediende aangifte die is verwerkt zoals beschreven in hoofdstuk *Aangifteverwerking*, dient als bron om te bepalen of er wel of geen (nadere) voorlopige aanslag moet worden opgelegd of verminderd. Het geautomatiseerde systeem probeert direct een definitieve aanslag op te leggen (VDA), lukt dat niet binnen een week dan wordt er via de by-pass een voorlopige aanslag verwerkt met de aangiftegegevens van Poort (AGP) (ook hierbij geldt t/m boekjaar 2013 de €250-aanslaggrens). Als er direct een definitieve aanslag wordt opgelegd dan worden de AGP gegevens verwijderd.

Kantoormedewerkers kunnen AGP's inzien en onder bepaalde omstandigheden ook opvoeren of verwijderen. Bijvoorbeeld als de aanlevering van Poort wordt afgekeurd of bij afkeuring van een aanslagopdracht.

Op het lijstwerk van het programma V73096 (Verslag signaleringen HOTHOR) worden, afhankelijk van de ingebrachte limiet, de aanslagen en verminderingen naar aanleiding van de ingediende aangiftebiljetten gesignaleerd.

4.3 Verzoek fiscale eenheid

Als aan de voorwaarden van een verzoek fiscale eenheid (artikel 15 wet VPB) is voldaan, wordt de beschikking fiscale eenheid verzonden. Hierna word(t)en de voorlopige aanslag(en) vernietigd die over perioden na het verenigingsstijdstip zijn opgelegd. De elementen van die voorlopige aanslag(en) worden dan bij de elementen van de moedermaatschappij geteld, zodat er dan een nieuwe (nadere) voorlopige aanslag kan worden opgelegd. Dit is echter niet van toepassing wanneer de moedermaatschappij een VA-opgaaf of een aangiftebiljet heeft ingeleverd.

4.4 Faillissement

Bij een faillissement van een BV, NV et cetera. kan de heffingsmedewerker besluiten om een voorlopige aanslag op te leggen. Om te voorkomen dat het systeem de voorlopige aanslag, opgelegd in opdracht van de heffingsmedewerker, vermindert, wordt in het boekingsstijdvak de indicator handhaaf VA (J/N) op 'J' gezet. Op de verwerkingslijst volgt dan een signalering dat de indicator Handhaaf VA (J/N) met 'J' gevuld is.

Een verzoek om vermindering (ingediend door de curator) van een BV die in staat van faillissement verkeert, zal de heffingsmedewerker moeten beoordelen. De voorlopige aanslag zal alleen vermindert worden in overeenstemming met de ingediende en ingetoetste/ingelezen aangifte.

Als het faillissement wordt opgeheven wegens gebrek aan baten dan moet het boekingsstijdvak, waarbinnen de opheffingsdatum valt, worden afgevoerd door de rubriek Ten onrechte verzonden op J te zetten. Een eventuele voorlopige aanslag wordt vernietigd. Een nieuw boekingsstijdvak wordt aangemaakt tot aan de datum van opheffing.

4.5 Boekjaarwijziging

Als een rechtspersoon via een notariële akte haar boekjaar heeft gewijzigd, zal de administratie de al opgelegde voorlopige aanslag(en) van een bepaald boekingsstijdvak moeten vernietigen en bij het nieuwe boekingsstijdvak moeten opleggen.

4.6 Administratieve verwerking van voorlopige aanslagen opleggen en verminderen

Als een voorlopige aanslag tot een te laag of te hoog bedrag is vastgesteld, kan de belastingplichtige of zijn belastingconsulent een verzoek tot aanpassing van een voorlopige aanslag doen. Dit verzoek wordt automatisch verwerkt.

Ook kan een heffingsmedewerker een (ambtshalve) voorlopige aanslag op laten leggen wanneer er geen VA verzoek is gedaan. Deze posten wordenesignaleerd op de lijst V53038. Op deze lijst dient een aantekening te worden gemaakt van het op te leggen bedrag voorzien van naam en paraaf van de beoordelaar.

Verzoeken die handmatig worden verwerkt worden in deze paragraaf besproken.

4.6.1 Voorlopige aanslagen opleggen

Met het aanslagmenu wordt een aanslagopdracht met code '01' of '10' aangemaakt. Ook kan voor bepaalde op te leggen aanslagen code '02' (ambtshalve voorlopige aanslag) worden gebruikt. Dit heeft tot gevolg dat op het aanslagbiljet "Ambtshalve" wordt afgedrukt. Ook in het resultatenschermbordt dit zichtbaar gemaakt.

In VPB kunt u ook een voorlopige aanslag vanuit het boekingsstijdvak opleggen.

Als intoetsdocument wordt het digitale omslagvel of het ingediende schattingsformulier/aangiftebiljet gebruikt.

4.6.2 Voorlopige aanslagen verminderen

Voor verminderingen op grond van een afgekeurde automatische verzoek die alsnog wordt verwerkt of verminderingen op grond van de aangifte wordt geen bezwaarschermbangemaakt. Voor verminderingen van voorlopige aanslagen van 2012 en jonger die middels een aanslagopdracht worden verwerkt met code overweging 016 (fiscale eenheid, boekjaarwijziging of ontbinding) wordt ook geen bezwaarschermbangemaakt. Voor verminderingen naar aanleiding van bezwaren tegen afwijkingsbeschikkingen worden wel bezwaarschermbangemaakt.

Met het aanslagmenu wordt een aanslagopdracht met code '10' of '11' aangemaakt. Ook kan code '07' (negatieve voorlopige aanslag) worden gebruikt voor het teruggeven van de voorheffing. Wanneer er in dit geval al een positieve aanslag aanwezig is dan wordt deze eerst verminderd tot nihil en daarna met code '07' verwerkt tot een negatieve aanslag. In de rubriek 'Code overweging' wordt '010' gevuld indien de vermindering naar aanleiding van een verzoek is of code overweging '012' indien de vermindering naar aanleiding van de binnengekomen aangifte is. In de rubriek code overweging wordt '016' gevuld indien de vermindering het gevolg is van een fiscale eenheid, boekjaarijziging of ontbinding. In deze gevallen hoeft er geen bezwaarscherm te worden aangemaakt.

Geweigerde automatische verminderingen worden door de administratie afgedaan in de volgende situaties:

- De aandachtscategorie in Belastingplichtige deel 2 is gevuld met 'D' of 'E'.
- De rubriek Handhaaf VA (J/N) in het boekingstijdvak is gevuld met 'J'.

In de volgende situaties worden de geweigerde automatische verminderingen door ITO afgedaan:

- Er is een afwijkende motivering
- Er wordt bezwaar gemaakt tegen de heffingsrente

4.6.3 VOW posten

Als een voorlopige aanslag verminderd moet worden van een VOW post waar geen actueel adres van bekend is dan moet je deze met een penpost verminderen (zie *Curatoreninstructie* op de site ICT gebruikersondersteuning) Aangezien er geen actueel adres bekend is wordt hier echter geen beschikking naar de klant verzonden.

4.7 Bezwaar voorlopige aanslag

Met ingang van belastingjaar 2012 geldt dat er geen bezwaar meer kan worden gemaakt tegen een voorlopige aanslag. Er is wel bezwaar mogelijk als een verzoek geheel of gedeeltelijk wordt gehandhaafd en er een afwijkingbeschikking is verstuurd. Er wordt uitstel van betaling verleend als de belastingplichtige hier expliciet om verzoekt.

Mocht er desondanks toch een bezwaar tegen een voorlopige aanslag 2012 op papier binnenkomen dan wordt deze niet in GBV geboekt en wordt de belanghebbende telefonisch benaderd met het verzoek elektronisch een VA-opgave te doen. De vier rubrieken die zijn toegevoegd aan het boekingstijdvak (zie 5.1.1.) worden niet getoond wanneer er geen uitnodiging voor een VA-opgave is verzonden en kunnen dan ook niet worden gevuld.

Het ingediende bezwaarschrift tegen een afwijkingbeschikking moet aan bepaalde eisen voldoen. De belangrijkste eisen zijn:

1. De bezwaartermijn eindigt op de datum van dagtekening van de definitieve aanslag. Er moet vermeld zijn tegen welke aanslag of beschikking bezwaar wordt gemaakt (middel en jaar).
2. Het bezwaarschrift moet bij de bevoegde inspecteur worden ingediend. Overigens is het kantoor dat niet bevoegd blijkt te zijn op grond van de Algemene Wet Bestuursrecht verplicht het bezwaarschrift door te sturen aan het bevoegde kantoor. De datum van ontvangst door het niet bevoegde kantoor geldt als datum dat het bezwaarschrift bij de Belastingdienst is ontvangen. Het niet bevoegde kantoor vermeldt deze datum dus op het bezwaarschrift. De afzender van het stuk wordt geïnformeerd over de doorzending.

3. Het bezwaarschrift kan schriftelijk of elektronisch (zie Hoofdstuk 8) worden ingediend en moet naam en adres van de indiener bevatten en gedagtekend en ondertekend zijn. Een bezwaarschrift mag niet per fax worden ingediend.
4. Het bezwaarschrift moet gemotiveerd zijn. Als een bezwaarschrift onvoldoende gemotiveerd is, is er sprake van ontbrekende wettelijke vormvereisten. Als in het bezwaarschrift is vermeld dat de motivering volgt nadat in een soortgelijke zaak (door de Rechter) is beslist, kan het bezwaarschrift als voldoende gemotiveerd worden aangemerkt.

4.7.1 Boekingstijdvakken waarin 'TOV' moet worden geplaatst

In de hoofdstukken Bestandswerkzaamheden en Fiscale eenheden is beschreven, dat voor een boekingstijdvak dat niet meer moet blijven bestaan, de indicator 'TOV' (ten onrechte verzonden) gevuld moet worden. Voordat het boekingstijdvak TOV wordt gemaakt, moet eerst de voorlopige aanslag worden vernietigd.

Indiening van het aangiftebiljet

Voor de verwerking van ingetoetste/ingelezen aangiftebiljetten wordt verwezen naar het hoofdstuk *Aangifteverwerking*.

4.8 Code-overwegingen

Zie de *Handreiking code-overwegingen VPB* op de site ICT Gebruikersondersteuning voor een beschrijving van de code-overwegingen en de bijbehorende teksten.

4.9 Fictieve voorlopige aanslag (GVA)

Fictieve voorlopige aanslagen zijn die aanslagen die zich bevinden onder de € 250 t/m boekjaar 2013 en vanaf boekjaar 2014 nul. Voor AVAR-aanslagen t/m boekjaar 2013 €2.500 en vanaf boekjaar 2014 €101. Alle fictieve aanslagen zijn in VPB zichtbaar.

De fictieve voorlopige aanslagen onderscheiden zich van de normale voorlopige aanslagen door het subnummer. Voor de fictieve is dit 1 t/m 8, voor de echte een 9.

Belastingdienst

Handboek Administratief proces VPB

februari 2017

Colofon

Directie Informatiemanagement Belastingen (IMB) - Aanslagbelastingen

Team Toetsen, Testen en Invoeren

4 Voorlopige aanslagregeling

Voorafgaand aan een definitieve aanslag vennootschapsbelasting wordt, bijna altijd een voorlopige aanslag vennootschapsbelasting opgelegd. Per boekingsstijdvak kunnen maximaal vijf voorlopige aanslagen worden opgelegd (00 t/m 04, waarbij aanslagnummer 04 gereserveerd is voor het aanbieden van de aangifte). Het aanslagnummer van een voorlopige aanslag is als volgt opgebouwd: fiscaal nummer aangevuld met bijvoorbeeld V.60.0112:

Aanvulling	Omschrijving
V	Middel VPB
1	Belastingjaar (2016)
0	Soort aanslag. Hier is het de eerste voorlopige aanslag (gaat t/m 4)
0112	Loop en duur van het boekjaar (begint met januari en duurt twaalf maanden)

De eerste voorlopige aanslag die opgelegd kan worden is de zogenaamde AVAR-aanslag. (AVAR = Automatische voorlopige aanslagregeling) Deze wordt automatisch opgelegd in de eerste maand van het boekingsstijdvak. De gegevens zijn ontleend aan de elementen van de afgelopen twee boekingsstijdvakken (of als niet aanwezig, alleen van het voorgaande boekingsstijdvak). Wanneer er nog te verrekenen verliezen open staan wordt er geen AVAR opgelegd maar wordt deze op lijstwerk gesignaleerd en moet dit door het kantoor worden beoordeeld. Er moet altijd een VA-opdracht worden ingetoetst, ook wanneer deze onder de AVAR aanslaggrens komt of wanneer het belastbaar bedrag op nihil uitkomt door verliesverrekening. Zie voor verdere uitwerking de lijstwerksomschrijving V63037 op de site ICT Gebruikersondersteuning.

De aanslag wordt bepaald door het gemiddelde van de laatst bekende elementen (belastbare winsten) van de afgelopen twee boekingsstijdvakken vermenigvuldigd met een per jaar vastgestelde ophoogfactor (deze kan ook op "nul" vastgesteld worden).

Als het bedrag aan te betalen belasting minder is dan € 2.500 (t/m boekjaar 2013) of minder dan €101 (vanaf boekjaar 2014), wordt geen AVAR-aanslag verstuurd maar wordt deze als fictieve VA in de database opgeslagen. De dagtekening van een AVAR-aanslag is de laatste dag van de eerste maand van het boekjaar, met uitzondering van zon- of feestdagen.

De volgende bronnen kunnen aanleiding zijn om een voorlopige of nadere voorlopige aanslag op te leggen of te verminderen:

- indiening van een (elektronisch(e)) schatting/verzoek (verminderen) voorlopige aanslag
- het ingediende aangiftebiljet (via Poort of ABS)
- verzoek fiscale eenheid
- faillissement
- verzoek heffingsmedewerker
- lijstwerk (lijst afkeuringen omgebouwde verminderingen schattingen)
- boekjaarijzigingen
- ontvoeging uit fiscale eenheid

Bedraagt de te betalen belasting minder dan €250 (t/m boekjaar 2013), dan wordt geen voorlopige aanslag verstuurd (GVA). Vanaf het boekjaar 2014 wordt de grens verlaagd naar 0 euro. De grens van een negatieve voorlopige aanslag of voorlopige teruggaaf gaat van €200 naar 0 euro.

4.1 **Schattingen/VA-Opgaaf**

In 1997 is de schattingsprocedure van kracht geworden. Hierbij worden schattingsformulieren verzonden naar belastingplichtigen die voor het lopende en/of het voorgaande boekingsstijdvak belastingplichtig zijn.

Vanaf boekingsstijdvak 2010 kan de belastingplichtige zelf een VA-opgaaf indienen. Dit kunnen zij doen door via het persoonlijk domein een formulier in te vullen op de website van de belastingdienst. Ook kan er gebruik worden gemaakt van commerciële software.

Er is een situatie waarbij de belastingplichtige door de belastingdienst wordt uitgenodigd een VA-opgaaf te doen:

- Slechte schatters
Als een aangifte binnenkomt en de op te leggen VA is €5.000 en 30% hoger is dan de voorgaande VA's in dat tijdvak dan komt de belastingplichtige mogelijk in aanmerking voor het doen van een VA opgaaf voor het jaar daarop. Van belang is dat deze post in de twee jaar daarvoor ook minimaal één maal slechte schatter was en voor het jaar van VA-opgaaf nog geen VA of VVA aanwezig is (niet zijnde de AVAR). In dat geval wordt een VA-mailing verzonden en wordt automatisch rubriek 'Gepl. Binnenkomst VA Opgaaf' in het boekingsstijdvak gevuld.

4.1.1 **Schattingenscherf**

Tot en met het boekingsstijdvak 2011 wordt in het scherm 'Schatting administratie raadplegen' bijgehouden voor welke boekingsstijdvakken een schattingsformulier/VA-mailing is verzonden. In het 'Schattingenscherf' verschijnen maximaal twee schattingsrecords. Als er meer dan twee schattingsrecords aanwezig zijn, dan kun je met F7 terugbladeren en met F8 vooruit bladeren. U bladert dan twee schattingsrecords terug of vooruit.

Op het scherm verschijnen de meest recente jaren. Per boekingsstijdvak wordt geregistreerd dat een schattingsformulier is geselecteerd en aangemaakt. Ook is aangegeven voor welke datum het schattings-formulier moet zijn ingeleverd. Verder wordt met een indicator aangegeven welk soort VA-mailing is verzonden.

- 1 = Slechte schatter
- 2 = Schatting akkoord
- 3 = Fictief (bijv. spontaan binnengekomen VA opgaaf)
- 4 = Starter

Voor een schattingsformulier geldt een inlevertermijn van tenminste één volle maand. De ingediende formulieren worden in het schattingsscherf vertoetst/elektronisch verwerkt.

4.1.2 **VA-Opgaaf scherm**

Met ingang van VA 2012 wordt de VA-opgaaf onder het boekingsstijdvak opgeslagen. Er zijn rubrieken toegevoegd die alleen worden getoond als iets is gevuld. Het betreft de volgende rubrieken:

- Gepl. Binnenkomst VA-Opgaaf
- Soort VA-Opgaaf
- Binnenkomst VA-Opgaaf
- Uiterste datum na herinnering

In de rubriek Soort VA-Opgaaf kunnen de volgende waarden voorkomen:

- 1 = Slechte schatter
- 3 = Starter (m.i.v. boekingsstijdvak 2014 wordt de waarde 3 niet meer opgenomen)

Er wordt een herinnering verzonden als een schattingsformulier/VA-opgaaf niet is ingezonden. Als niet wordt voldaan aan de herinnering dan moet je een VA naar een geschat bedrag opleggen.

4.1.3 VA-Opgaaf verwerken

De gegevens met betrekking tot de VA-opgaaf worden elektronisch verwerkt in het scherm 'Va-Opgaaf'. Als er verder geen redenen zijn tot afkeuring dan wordt de voorlopige aanslag automatisch aangepast. Is het belastingbedrag lager dan de eerder opgelegde voorlopige aanslag(en) dan wordt in de weekverwerking de aanslag verminderd. De geweigerde verminderingen worden gesignaleerd op de lijst V44094.

Papieren (spontane) opgaven worden niet geaccepteerd. De belanghebbende wordt schriftelijk op de hoogte gesteld met het verzoek de opgaaf elektronisch in te dienen. De brief wordt in KRB gevoegd onder de rubriek Notities met als aanleiding vermindering en onderwerp Voorlopige aanslag.

4.1.4 Dubbele inlevering schattingen

Er wordt gecontroleerd of er voor het aangeleverde modeljaar al een schatting aanwezig is. Als dat zo is, dan worden de gegevens vergeleken met de aangeleverde schatting. Zijn er geen verschillen met de schatting in de base, dan wordt dit gemeld, maar deze worden niet verwerkt. Zijn er wel verschillen met de schatting op de base, dan wordt eerst nog gecontroleerd of er een bijbehorende opdracht onderweg is. Zo ja, dan wordt deze schatting afgekeurd en wordt de inhoud gemeld op het verwerkingsverslag. Zo nee, dan wordt deze nieuwe schatting naast de oude aangebracht en wordt deze op normale wijze verwerkt tot VA of VVA.

4.2 Ingediende aangifte

De ingediende aangifte die is verwerkt zoals beschreven in hoofdstuk *Aangifteverwerking*, dient als bron om te bepalen of er wel of geen (nadere) voorlopige aanslag moet worden opgelegd of verminderd. Het geautomatiseerde systeem probeert direct een definitieve aanslag op te leggen (VDA), lukt dat niet binnen een week dan wordt er via de by-pass een voorlopige aanslag verwerkt met de aangiftegegevens van Poort (AGP) (ook hierbij geldt t/m boekjaar 2013 de €250-aanslaggrens). Als er direct een definitieve aanslag wordt opgelegd dan worden de AGP gegevens verwijderd.

Kantoormedewerkers kunnen AGP's inzien en onder bepaalde omstandigheden ook opvoeren of verwijderen. Bijvoorbeeld als de aanlevering van Poort wordt afgekeurd of bij afkeuring van een aanslagopdracht.

Op het lijstwerk van het programma V73096 (Verslag signaleringen HOTHOR) worden, afhankelijk van de ingebrachte limiet, de aanslagen en verminderingen naar aanleiding van de ingediende aangiftebiljetten gesignaleerd.

4.3 Verzoek fiscale eenheid

Als aan de voorwaarden van een verzoek fiscale eenheid (artikel 15 wet VPB) is voldaan, wordt de beschikking fiscale eenheid verzonden. Hierna word(t)en de voorlopige aanslag(en) vernietigd die over perioden na het verenigingstijdstip zijn opgelegd. De elementen van die voorlopige aanslag(en) worden dan bij de elementen van de moedermaatschappij geteld, zodat er dan een nieuwe (nadere) voorlopige aanslag kan worden opgelegd. Dit is echter niet van toepassing wanneer de moedermaatschappij een VA-opgaaf of een aangiftebiljet heeft ingeleverd.

4.4 Faillissement

Bij een faillissement van een BV, NV et cetera. kan de heffingsmedewerker besluiten om een voorlopige aanslag op te leggen. Om te voorkomen dat het

systeem de voorlopige aanslag, opgelegd in opdracht van de heffingsmedewerker, vermindert, wordt in het boekingsstijdvak de indicator handhaaf VA (J/N) op 'J' gezet. Op de verwerkingslijst volgt dan een signalering dat de indicator Handhaaf VA (J/N) met 'J' gevuld is.

Een verzoek om vermindering (ingediend door de curator) van een BV die in staat van faillissement verkeert, zal de heffingsmedewerker moeten beoordelen. De voorlopige aanslag zal alleen verminderd worden in overeenstemming met de ingediende en ingetoetste/ingelezen aangifte.

Als het faillissement wordt opgeheven wegens gebrek aan baten dan moet het boekingsstijdvak, waarbinnen de opheffingsdatum valt, worden afgevoerd door de rubriek Ten onrechte verzonden op J te zetten. Een eventuele voorlopige aanslag wordt vernietigd. Een nieuw boekingsstijdvak wordt aangemaakt tot aan de datum van opheffing.

4.5 Boekjaarwijziging

Als een rechtspersoon via een notariële akte haar boekjaar heeft gewijzigd, zal de administratie de al opgelegde voorlopige aanslag(en) van een bepaald boekingsstijdvak moeten vernietigen en bij het nieuwe boekingsstijdvak moeten opleggen.

4.6 Administratieve verwerking van voorlopige aanslagen opleggen en verminderen

Als een voorlopige aanslag tot een te laag of te hoog bedrag is vastgesteld, kan de belastingplichtige of zijn belastingconsulent een verzoek tot aanpassing van een voorlopige aanslag doen. Dit verzoek wordt automatisch verwerkt.

Ook kan een heffingsmedewerker een (ambtshalve) voorlopige aanslag op laten leggen wanneer er geen VA verzoek is gedaan. Deze posten wordenesignaleerd op de lijst V53038. Op deze lijst dient een aantekening te worden gemaakt van het op te leggen bedrag voorzien van naam en paraaf van de beoordelaar.

Verzoeken die handmatig worden verwerkt worden in deze paragraaf besproken.

4.6.1 Voorlopige aanslagen opleggen

Met het aanslagmenu wordt een aanslagopdracht met code '01' of '10' aangemaakt. Ook kan voor bepaalde op te leggen aanslagen code '02' (ambtshalve voorlopige aanslag) worden gebruikt. Dit heeft tot gevolg dat op het aanslagbiljet "Ambtshalve" wordt afgedrukt. Ook in het resultatenschermb wordt dit zichtbaar gemaakt.

In VPB kun je ook een voorlopige aanslag vanuit het boekingsstijdvak opleggen.

Als intoetsdocument wordt het digitale omslagvel of het ingediende schattingsformulier/aangiftebiljet gebruikt.

4.6.2 Voorlopige aanslagen verminderen

Voor verminderingen op grond van een afgekeurde automatische verzoek die alsnog wordt verwerkt of verminderingen op grond van de aangifte wordt geen bezwaarschermb aangemaakt. Voor verminderingen van voorlopige aanslagen van 2012 en jonger die middels een aanslagopdracht worden verwerkt met code overweging 016 (fiscale eenheid, boekjaarwijziging of ontbinding) wordt ook geen bezwaarschermb aangemaakt. Voor verminderingen naar aanleiding van bezwaren tegen afwijkingsbeschikkingen worden wel bezwaarschermen aangemaakt.

Met het aanslagmenu wordt een aanslagopdracht met code '10' of '11' aangemaakt. Ook kan code '07' (negatieve voorlopige aanslag) worden gebruikt voor het teruggeven van de voorheffing. Wanneer er in dit geval al een positieve aanslag aanwezig is dan wordt deze eerst verminderd tot nihil en daarna met

code '07' verwerkt tot een negatieve aanslag. In de rubriek 'Code overweging' wordt '010' gevuld indien de vermindering naar aanleiding van een verzoek is of code overweging '012' indien de vermindering naar aanleiding van de binnengekomen aangifte is. In de rubriek code overweging wordt '016' gevuld indien de vermindering het gevolg is van een fiscale eenheid, boekjaarijziging of ontbinding. In deze gevallen hoeft er geen bezwaarscherm te worden aangemaakt.

Geweigerde automatische verminderingen worden door de administratie afgedaan in de volgende situaties:

- De aandachtscategorie in Belastingplichtige deel 2 is gevuld met 'D' of 'E'.
- De rubriek Handhaaf VA (J/N) in het boekingsstijdvak is gevuld met 'J'.

In de volgende situaties worden de geweigerde automatische verminderingen door ITO afgedaan:

- Er is een afwijkende motivering
- Er wordt bezwaar gemaakt tegen de heffingsrente

4.6.3 **VOW posten**

Als een voorlopige aanslag verminderd moet worden van een VOW post waar geen actueel adres van bekend is dan moet je deze met een penpost verminderen (zie *Curatoreninstructie* op de site ICT gebruikersondersteuning) Aangezien er geen actueel adres bekend is wordt hier echter geen beschikking naar de klant verzonden.

4.7 **Bezwaar voorlopige aanslag**

Met ingang van belastingjaar 2012 geldt dat er geen bezwaar meer kan worden gemaakt tegen een voorlopige aanslag. Er is wel bezwaar mogelijk als een aanslag geheel of gedeeltelijk wordt gehandhaafd en er een afwijkingsbeschikking is verstuurd. Er wordt uitstel van betaling verleend als de belastingplichtige hier expliciet om verzoekt.

Mocht er desondanks toch een bezwaar tegen een voorlopige aanslag op papier binnenkomen dan wordt deze niet in GBV geboekt en wordt de belanghebbende telefonisch benaderd met het verzoek elektronisch een VA-opgaaf te doen. De vier rubrieken die zijn toegevoegd aan het boekingsstijdvak (zie 5.1.1.) worden niet getoond wanneer er geen uitnodiging voor een VA-opgaaf is verzonden en kunnen dan ook niet worden gevuld.

Het ingediende bezwaarschrift tegen een afwijkingsbeschikking moet aan bepaalde eisen voldoen. De belangrijkste eisen zijn:

1. De bezwaartermijn eindigt op de datum van dagtekening van de definitieve aanslag. Er moet vermeld zijn tegen welke aanslag of beschikking bezwaar wordt gemaakt (middel en jaar).
2. Het bezwaarschrift moet bij de bevoegde inspecteur worden ingediend. Overigens is het kantoor dat niet bevoegd blijkt te zijn op grond van de Algemene Wet Bestuursrecht verplicht het bezwaarschrift door te sturen aan het bevoegde kantoor. De datum van ontvangst door het niet bevoegde kantoor geldt als datum dat het bezwaarschrift bij de Belastingdienst is ontvangen. Het niet bevoegde kantoor vermeldt deze datum dus op het bezwaarschrift. De afzender van het stuk wordt geïnformeerd over de doorzending.
3. Het bezwaarschrift kan schriftelijk of elektronisch (zie Hoofdstuk 8) worden ingediend en moet naam en adres van de indiener bevatten en gedagtekend en ondertekend zijn. Een bezwaarschrift mag niet per fax worden ingediend.
4. Het bezwaarschrift moet gemotiveerd zijn. Als een bezwaarschrift onvoldoende gemotiveerd is, is er sprake van ontbrekende wettelijke

vormvereisten. Als in het bezwaarschrift is vermeld dat de motivering volgt nadat in een soortgelijke zaak (door de Rechter) is beslist, kan het bezwaarschrift als voldoende gemotiveerd worden aangemerkt.

4.7.1 Boekingstijdvakken waarin 'TOV' moet worden geplaatst

In de hoofdstukken Bestandswerkzaamheden en Fiscale eenheden is beschreven, dat voor een boekingstijdvak dat niet meer moet blijven bestaan, de indicator 'TOV' (ten onrechte verzonden) gevuld moet worden. Voordat het boekingstijdvak TOV wordt gemaakt, moet eerst de voorlopige aanslag worden vernietigd.

Indiening van het aangiftebiljet

Voor de verwerking van ingetoetste/ingelezen aangiftebiljetten wordt verwezen naar het hoofdstuk *Aangifteverwerking*.

4.8 Code-overwegingen

Zie de *Handreiking code-overwegingen VPB* op de site ICT Gebruikersondersteuning voor een beschrijving van de code-overwegingen en de bijbehorende teksten.

4.9 Fictieve voorlopige aanslag (GVA)

Fictieve voorlopige aanslagen zijn die aanslagen die zich bevinden onder de € 250 t/m boekjaar 2013 en vanaf boekjaar 2014 nul. Voor AVAR-aanslagen t/m boekjaar 2013 €2.500 en vanaf boekjaar 2014 €101. Alle fictieve aanslagen zijn in VPB zichtbaar.

De fictieve voorlopige aanslagen onderscheiden zich van de normale voorlopige aanslagen door het subnummer. Voor de fictieve is dit 1 t/m 8, voor de echte een 9.